

วิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

PEOPLE OPINIONS ON MAE KHAEM AND MAE SAI
WATERSHED DEVELOPMENT PROJECT, AMPHOE MUEANG,
CHANGWAT PHRAE

นายอริติ ถาวร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2548

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
ปริญญา

การบริหารทรัพยากรป่าไม้ สาขา
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่

People Opinions on Mae Khaem and Mae Sai Watershed Development Project,
Amphoe Mueang, Changwat Phrae

นามผู้วิจัย นายอริติ ถาวร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อภิชาติ ภัทรธรรม, Ph.D.)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิชา นิยม, Ph.D.)

กรรมการ
(อาจารย์ชำนาญชัย ขาวดี, Ph.D.)

ประธานสาขาวิชา
(รองศาสตราจารย์วิชา นิยม, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์วินัย อากงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

People Opinions on Mae Khaem and Mae Sai Watershed Development Project,
Amphoe Mueang, Changwat Phrae

โดย

นายอชิตี ถาวร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
พ.ศ. 2548

ISBN 974-9846-74-5

อธิติ ถาวร 2548: ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ปริญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์อภิชิต ภัทรธรรม, Ph.D. 87 หน้า
ISBN 974-9846-74-5

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ระดับความ
คิดเห็น และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคว
และแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารวบรวมได้จากการใช้แบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือสอบถามราษฎรที่อาศัยอยู่ในและรายรอบพื้นที่โครงการ จำนวน 7 หมู่บ้าน รวมจำนวน
238 คราวเรือน วิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม
ใช้วิธีสถิติไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษามากเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47.63 ปี มีการ
ศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนรวมเฉลี่ย 3.65 คน มีระยะเวลา
ในการตั้งถิ่นฐานเฉลี่ย 47.91 ปี มีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 8.00 ไร่ มีอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวน)
เป็นอาชีพหลัก มีรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี 53,836.13 บาท และ 43,781.51 บาท
ตามลำดับ ได้รับรู้ข่าวสาร ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และเคยได้รับผลประโยชน์จาก
โครงการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีระดับความคิดเห็นต่อโครงการ
พัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สายแห่งนี้ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.97
ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแห่งนี้ ได้แก่ ระดับ
การศึกษา ขนาดพื้นที่ถือครอง รายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ
และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๑๑ / ๑๐ / ๒๕๔๘

Athiti Taworn 2005: People Opinions on Mae Khaem and Mae Sai Watershed Development Project, Amphoe Mueang, Changwat Phrae. Master of Science (Forest Resource Administration), Major Field: Forest Resource Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Associate Professor Apichart Pattaratuma, Ph.D.
87 pages.
ISBN 974-9846-74-5

Objectives of the study were to determine socio-economic condition, opinion level, and factors relating to people opinions on Mae Khaem and Mae Sai Watershed Development Project, Amphoe Mueang, Changwat Phrae. The data using for the study was collected by employing the designed questionnaires interviewed 238 respondents who are the representative of the sample households in 7 communities which located in and around the project area. The statistical analysis method was used for testing the relationship between independent and dependent variable was chi-square with the given significance level of 0.05, and by using statistical software package.

Results of the study indicated that the most respondents were male, their average age was 47.63 years. Grade 4 was educational level of the most. The average number of household member was 3.65 persons. The average resettled duration was 47.91 years. Their average size of land holding was 8.00 rais. Agriculture was their main occupation. Their average annual income and expenditure were 53,836.13 baht and 43,781.51 baht, respectively. They received information and had participated in any project activities, and obtained benefits from the project. They had comprehension and understanding about forest resource conservation. Their opinions on this project were at high level with the average score of 3.97. Factors significantly related to people opinions the project were educational level, size of land holding, household income, information receive, participation in the project activities, and comprehension and understanding about forest resource conservation.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

21 / 10 / 2005

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในโอกาสนี้ใคร่ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อภิชาติ ภัทรธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วิชา นิยม กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก อาจารย์ชาญชัย ยาวุฒิ กรรมการที่ปรึกษาวิชาการ และอาจารย์สการ ทิฉันติก ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบท้ำมารดาที่เคารพ ขอขอบคุณภรรยา ธิดา ธัญติพิน้อง ตลอดจนผู้ร่วมงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดการศึกษาวิจัย และขออุทิศเพื่อเป็นกุศลแด่บิดาผู้ซึ่งได้ล่วงลับไปแล้ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโครงการฯ และเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการฯ ในอนาคตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

อชิตี ถาวร

ตุลาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	3
การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
ความหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวกับพื้นที่ต้นน้ำลำธาร	12
โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ตำบลป่าแดง จังหวัดแพร่	16
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวคิดในการวิจัย	24
สมมติฐาน	24
อุปกรณ์และวิธีการ	26
อุปกรณ์	26
วิธีการ	26
ผลและวิจารณ์	31
สภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่	
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	31
ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย	
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	45
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ	
แม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	52
ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ	
แม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุป	67
ข้อเสนอแนะ	68
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	70
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก	74
ภาคผนวก ข	85
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	87

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การกระจายของราษฎรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำแนกตามหมู่บ้าน	30
2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลสภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	36
3	คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	42
4	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	44
5	ระดับคะแนนความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	46
6	ระดับคะแนนความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	47
7	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	53
8	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	54
9	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	55
10	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครอง กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	56
11	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลัก กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	57
12	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	58
13	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	60
14	ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	62
16	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	63
17	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	64
ตารางผนวกที่		
1	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	86

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	21
2	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา	24

ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

People Opinions on Mae Khaem and Mae Sai Watershed Development Project,
Amphoe Mueang, Changwat Phrae

คำนำ

ประเทศไทยมีเนื้อที่ประมาณ 515,113.02 ตารางกิโลเมตร ซึ่งจากข้อมูลสถิติการป่าไม้ของประเทศไทย ปี 2543 (กรมป่าไม้, 2543) พบว่า มีเนื้อที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้น 129,722 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 25.28 ของพื้นที่ประเทศ แต่จากการที่ผืนป่าถูกบุกรุกทำลายอันมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร จนก่อให้เกิดสภาพป่าที่เสื่อมโทรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำหรือพื้นที่ลุ่มน้ำในภาคเหนือที่มีความสำคัญต่อการเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ก็ไม่สามารถหลุดพ้นจากการถูกบุกรุกทำลายลงได้ ทั้งนี้ พื้นที่ต้นน้ำลำธารถือได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าที่มีความสำคัญยิ่ง ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ทรงตรัสว่า “การที่จะมีป่าต้นน้ำลำธารไปชั่วกาลนานนั้นสำคัญอยู่ที่การรักษาและปลูกป่าบริเวณต้นน้ำ เพราะไม้ยืนต้นนั้นจะช่วยให้อากาศมีความชุ่มชื้นเป็นขั้นตอนหนึ่งของระบบการให้ฝนตกแบบธรรมชาติ ทั้งยังช่วยยึดดินบนเขาไม่ให้ถูกทำลายเมื่อฝนตกอีกด้วย ซึ่งถ้ารักษาสภาพป่าดีแล้วท้องถื่นจะมีน้ำไว้ใช้ชั่วกาลนาน” (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13, 2547) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมกันรักษาไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ต้นน้ำลำธารเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชนที่อาศัยอยู่ได้พื้นที่แหล่งต้นน้ำ ทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

จังหวัดแพร่ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่มีความสำคัญจังหวัดหนึ่ง มีลำน้ำยมเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านพื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัด พื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและลุ่มน้ำแม่สายนับได้ว่าเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาหลักของลำน้ำยม ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ต้นน้ำลำธารในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวได้ถูกบุกรุกทำลายจนเสื่อมสภาพลงส่งผลทำให้สมรรถภาพของดินเปลี่ยนแปลงไป เกิดการทรุดตัวและพังทลายของหน้าดินในช่วงฤดูฝน เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรง เช่น น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม สร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างมาก หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงาน

ที่ปฏิบัติงานด้านป่าไม้ ต้องเร่งเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยด่วน ซึ่งจังหวัดแพร่จึงได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดขึ้นมา เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในจังหวัดอย่างครบวงจร ทั้งนี้ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการหนึ่งที่อยู่ในแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร พัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำ สร้างแหล่งพืชอาหารให้ชุมชนตาม กิจกรรมรัฐได้ป่า ประชาได้อาหาร และเพื่อคัดตะกอนชะลอกความรุนแรงของน้ำ และป้องกันการพังทลายของดินโดยดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคม ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่แคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ และในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สาย ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ก้อน-แม่สาย อำเภอเมือง และอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13, 2547)

จากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ได้ดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินของราษฎร และในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมอื่น ๆ รวมพื้นที่ประมาณ 3,000 ไร่ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อราษฎรในพื้นที่บ้างไม่มากนักน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินโครงการดังกล่าวที่ผ่านมา เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของราษฎรในพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของราษฎรในพื้นที่โครงการดังกล่าว เพื่อจะได้ทราบว่าราษฎรมีความคิดเห็นต่อโครงการอย่างไร และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้ดียิ่งขึ้น หรือเพื่อการวางแผนการดำเนินโครงการดังกล่าวในอนาคต อันจะส่งผลดีต่อการฟื้นฟูสภาพป่าและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ดังกล่าว ทำให้พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารในพื้นที่ที่มีสภาพที่สมบูรณ์ สามารถเอื้อประโยชน์โดยรวมให้แก่ราษฎรในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

นิยามศัพท์

“ความคิดเห็น” หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก หรือด้านความคิดในแง่มุมต่าง ๆ ของราษฎรกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการดำเนินการตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ในด้านต่าง ๆ คือ (1) การปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร (2) การมีส่วนร่วมของราษฎร และ (3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่โครงการ

“ราษฎร” หมายถึง หัวหน้าหรือผู้แทนของครัวเรือน ซึ่งเป็นราษฎรที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในท้องที่ หมู่ที่ 4 บ้านแม่ลาว, หมู่ที่ 5 บ้านน้ำกลาย, หมู่ที่ 6 บ้านแม่ลาว, หมู่ที่ 7 บ้านป่ากลาย และบ้านห้วยหยวก หมู่ที่ 8 ตำบลป่าแดง, บ้านนาคูหา หมู่ที่ 5 และบ้านนาแคม หมู่ที่ 6 ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

“โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย” หมายถึง โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแพร่ ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย จังหวัดแพร่

“ระดับการศึกษา” หมายถึง การได้รับการเรียนรู้หรือการได้ศึกษาชั้นสูงสุด จากสถานศึกษา ที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการและรวมถึงการศึกษานอกโรงเรียน ของหัวหน้าครัวเรือน หรือผู้แทนครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

“จำนวนสมาชิกในครัวเรือน” หมายถึง จำนวนบุคคลทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

“ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน” หมายถึง ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่อาศัยในหมู่บ้าน ปัจจุบันจนถึงช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีหน่วยนับเป็นปี

“ขนาดพื้นที่ถือครอง” หมายถึง จำนวนพื้นที่ที่มีอยู่ทั้งหมดของครัวเรือน ทั้งที่เป็นที่ตั้งบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และเพื่อประกอบอาชีพ ทั้งที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงที่ดินที่ครัวเรือนตัวอย่างเช่าจากผู้อื่น เพื่อการอยู่อาศัยและประกอบอาชีพต่าง ๆ ด้วย มีหน่วยนับเป็นไร่

“อาชีพหลัก” หมายถึง งานประจำที่หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กระทำเป็นหลัก และได้รับผลตอบแทนเป็นเงินเดือน หรือค่าจ้างมากกว่าการประกอบอาชีพอื่น ๆ

“รายได้ของครัวเรือน” หมายถึง ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นตัวเงินทั้งหมด ที่สมาชิกทุกคน ในครัวเรือนตัวอย่างได้รับจากการประกอบอาชีพหลัก อาชีพรอง หรือจากรายได้เสริมอื่น ๆ รวมกัน

“การรับรู้ข่าวสาร” หมายถึง การได้รับฟัง การได้อ่าน การได้ชมรายการ หรือการได้รับข่าวสาร การได้รับการบอกเล่า ได้รับการฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย จังหวัดแพร่

“การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ” หมายถึง การที่หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้เข้าร่วมเป็นลูกจ้างปลูกป่า ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาป่า ประชาสัมพันธ์โครงการปลูกป่า หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

“ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ” หมายถึง การที่หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับประโยชน์ในรูปของค่าจ้างแรงงาน จากการได้เข้าร่วมเป็นพนักงานในการปลูกป่า การมีพืชผักป่าหรือไม้ผลกินได้เพิ่มขึ้น การมีสภาพแวดล้อมดีขึ้น ช่วยสร้างรายได้ สร้างอาชีพเสริมจากการที่พื้นที่ต้นน้ำลำธาร ได้รับการฟื้นฟูให้กลับมีสภาพสมบูรณ์ขึ้น รวมทั้งการได้รับประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการฯ ดังกล่าว

“ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้” หมายถึง การที่ราษฎรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกป่า การบำรุง การดูแล การรักษา การป้องกัน และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรกลุ่มตัวอย่าง ตามหลักการของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การตรวจเอกสาร

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มานำเสนอไว้ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. ความหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวกับพื้นที่ต้นน้ำลำธาร
3. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย ตำบลป่าแดง จังหวัดแพร่
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็น ซึ่งเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล แต่ละคนจะแสดงความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย หรือแผนการปฏิบัติงานต่าง ๆ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบาย แผนปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมถึงเป็นไปตามความพึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในลำดับแรกผู้วิจัยขอเสนอความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของความคิดเห็น ประเภทของความคิดเห็น ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น รวมถึงวิธีวัดความคิดเห็น ตามลำดับดังต่อไปนี้

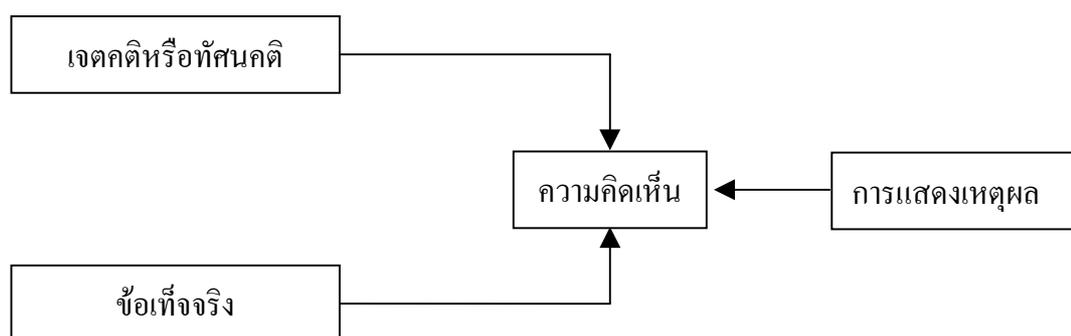
ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ในที่นี้จะได้นำเสนอไว้พอสังเขป ดังนี้

ประภาเพ็ญ (2520) ได้สรุปและกล่าวไว้เกี่ยวกับการที่บุคคลจะตัดสินใจว่า ความคิดเห็นของตนเองจะเป็นลักษณะการยอมรับ ลักษณะการไม่ยอมรับ หรือลักษณะการไม่ผูกมัดในด้านใด ๆ นั้น จะต้องอาศัยการประเมินผลหรือการพิจารณา ถ้าบุคคลนั้นเต็มใจที่จะ “เห็นด้วย” กับสิ่งใดก็แสดงว่า “ยอมรับ” ความคิดเห็นนั้น และในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลนั้น “ไม่เห็นด้วย” กับสิ่งใดก็แสดงว่า “ไม่ยอมรับ” ความคิดเห็นนั้น และถ้าบุคคลนั้น “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่มีความคิดเห็น” ต่อสิ่งใด ก็แสดงว่า บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่มีการผูกมัดหรือตัดสินใจในการ “ยอมรับ” และ “ไม่แน่ใจ” นี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับของการมีส่วนร่วม

เรืองเวทย์ (2522) ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในการแสดงความคิดเห็น

สงวน และคณะ (2522) ได้สรุปความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นมีความหมายที่แคบกว่าเจตคติ เพราะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (fact) และเจตคติ (attitude) ของบุคคล ในขณะที่เจตคติแสดงสภาพความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ และได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติหรือทัศนคติ กับการแสดงเหตุผลข้อเท็จจริงตามแผนผัง ดังนี้

จากพจนานุกรมของ Webster (1964) ได้กล่าวถึงและให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่มีได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้อันแท้จริง แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ ความคิด และการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่เห็นว่าน่าจะเป็นจริง หรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้ และ Webster (1966) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ทรรศนะ การพิจารณาตัดสินใจ การประเมินในใจเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความคิดเห็นมีความแข็งแกร่งมากกว่า

ความประทับใจ (impression) ความคิดเห็นจึงเป็นความรู้สึกในใจ ถ้าถูกยัดอย่างมั่นคงก็จะกลายเป็นความเชื่อมั่น หรือความคิดเห็นเป็นความเชื่อ ที่มีได้ตั้งอยู่บนความรู้ที่แท้จริง แต่ตั้งอยู่บนความคิด การลงความเห็นของแต่ละบุคคลอาจเป็น ที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ นักจิตวิทยานิยามความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกทางภาษา (verbal expression) เกี่ยวกับเจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม

Morgan and King (1971) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็น คือ การยอมรับในคำพูดที่เกิดขึ้น โดยทัศนคติ

Gage (1981) ได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้ที่แท้จริงหรือความแน่นอน แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ การลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลจะลงไปตามที่บุคคลนั้นเห็นว่าน่าจะเป็นจริงหรือตรงตามที่คิดไว้

จากความหมายของความคิดเห็นที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจารณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ความคิดเห็นคล้ายกับทัศนคติ แต่เป็นความรู้สึกที่ผิวเผินหรือหยาบกว่าทัศนคติ หรือหมายถึงการแสดงออกของความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติของบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยประสบการณ์จากการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู การขัดเกลาทางสังคม และสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงอยู่ ในการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปของภาษาพูดและภาษาเขียน

ความสำคัญของความคิดเห็น

จากการศึกษาถึงความสำคัญของความคิดเห็น ได้มีผู้รวบรวมไว้ดังนี้

วิศิษฐ์ (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดเห็นไว้ว่า การศึกษาความคิดเห็นนั้น เป็นการศึกษาด้านจิตวิทยาที่อยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งแสดงออกมาโดยการพูด การเขียน ซึ่งมนุษย์นั้นจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค โดยคิดหาเหตุผลว่าควรจะทำอย่างไร ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลจะใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบายหรือปรับปรุงแก้ไขในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเป้าหมาย

องค์ประกอบของความคิดเห็น

บุณชนก (2542) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับทัศนคติและความคิดเห็นว่า ทัศนคติและความคิดเห็นของบุคคล มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความเข้าใจ (cognitive) คือการเรียนรู้จากประสาททั้งห้า ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย ตาและหูเป็นส่วนประกอบของร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุด จากการได้ยินได้เห็นเรื่องราว สิ่งต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนดความคิดแยกแยะเหตุผลออกมาเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ

2. ความรู้สึก (affective) เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาเอง เพื่อบ่งบอกถึงความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ

3. พฤติกรรม (behavior) เป็นการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ ของทัศนคติที่กล่าวมาแล้ว ทัศนคติจะเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ จนก่อให้เกิดการจัดรูปแบบต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล การเลียนแบบในสังคม และการปรับตัวให้เข้ากับสังคม โดยมีผลเกี่ยวเนื่องถึงการจูงใจ การเรียนรู้และการรับรู้เป็นจิตวิทยาสังคม

จากที่ได้กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของความคิดเห็นได้ว่า ความคิดเห็น จะต้องประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกที่แสดงออกมา และพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้ ทั้งนี้เมื่อเกิดองค์ประกอบทั้ง 3 อย่างดังกล่าว ก็แสดงว่าครบกระบวนการของการเกิดความคิดเห็น ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลต่อไป

ประเภทของความคิดเห็น

Remmers *et al.* (1965) ได้กล่าวถึงประเภทของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงงูชา ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจ ที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

ศรีสุรางค์ และคณะ (2542) ได้จัดแบ่งประเภทของความคิดออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การคิดโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย (undirected thinking) หรือเรียกว่า ความคิดแบบเชื่อมโยง เป็นการคิดที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย เป็นอิสระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก เช่น การฝัน

2. การคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย (the goal-directed thinking) เป็นการคิดที่เกิดขึ้นเมื่อเรา ต้องการหาคำตอบ หรือวิธีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ไขปัญหา การคิดชนิดนี้มีเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การคิดวิเคราะห์ วิจัย การคิดสร้างสรรค์

จากที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท และมีหลายลักษณะ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของมุมมองของแต่ละบุคคล เช่น การคิดแบบไม่มีจุดมุ่งหมาย กับความคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย หรือความคิดเห็นเชิงบวกสุด เชิงลบสุด กับความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ เป็นต้น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น

Oskamp (1977) ได้รวบรวมและกล่าวสรุปถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นไว้ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับความรู้สึกผิดปกติ ของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นไม่ดีต่อบุคคลภายนอก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบการณ์ด้วยตนเอง กระทำด้วยตนเอง หรือได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความพึงใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็ก ได้มาก จึงมีผลต่อพฤติกรรมความคิดเห็นของเด็ก

4. ทักษะความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเติบโตย่อมต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน หรือหน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือต่างกัน ย่อมมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

วิธีวัดความคิดเห็น

พรเพ็ญ (2531) ได้อธิบายความไว้ในเอกสารประกอบการบรรยายของคณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง การวัดทัศนคติและความคิดเห็น กล่าวถึงการสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันแพร่หลายมีอยู่ 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone' s method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นและทัศนคติไปในทางเดียวกันเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (equal-appearing intervals)

2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman' s scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติและความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับข้อความทัศนคติสูงต่ำแบบเปรียบเทียบซึ่งกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อแสดงความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ S-D Scale (semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติและความคิดเห็นโดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้าม (bipolar-adjective) เช่น ดี-เลว, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีของลิเคิร์ต (Likert' s method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชื่นชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชื่นชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ โดยที่ให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ และไม่ใช่เป็นสิ่งที่แน่นอน ความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นได้รับปัจจัยเสริมต่าง ๆ กันไป เช่น การได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติม การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น การวัดความคิดเห็นทำได้หลายวิธีและไม่ซับซ้อน ทั้งนี้การวัดความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนางาน แผน ปรับปรุงข้อบกพร่องของโครงการ องค์กร การบริหารงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นในครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบข้อมูลดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ความหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวกับพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

การศึกษาเกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ซึ่งสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (2547) ได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ได้แก่ ความหมายของคำว่าต้นน้ำลำธาร ลุ่มน้ำ การจัดการลุ่มน้ำ การจัดการต้นน้ำ ความสำคัญและประโยชน์ของป่าต้นน้ำลำธาร ตลอดจนได้นำเสนอหลักเกณฑ์ วิธีการกำหนดชั้นคุณภาพของลุ่มน้ำ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอไว้ตามลำดับ ดังนี้

ความหมายของคำที่เกี่ยวกับพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ต้นน้ำลำธาร หมายถึง พื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำ มีลักษณะเป็นภูเขาสูงชัน มีการกักเซาะพังทลายของดินได้ง่าย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2530 กำหนดให้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ, บี และชั้นที่ 2 เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และถึงแม้ว่าสภาพป่าของพื้นที่นั้นจะมีต้นไม้ยืนน้อยเพียงใดก็ตาม ก็มีให้กำหนดเป็นป่าเสื่อมโทรมตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528

ลุ่มน้ำ หมายถึง พื้นที่ซึ่งล้อมรอบด้วยสันปันน้ำ เป็นพื้นที่รับน้ำฝนทั้งหมดของแม่น้ำสายหลัก ในลุ่มน้ำนั้น ๆ และจะไหลออกสู่ปากน้ำในที่สุด

การจัดการลุ่มน้ำ หมายถึง การจัดการพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดที่มีขอบเขตแน่ชัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้น้ำที่มีคุณภาพดี ปริมาณเหมาะสม และมีระยะเวลาการไหลสม่ำเสมอตลอดปี รวมทั้งการที่สามารถควบคุมเสถียรภาพของดิน และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ในพื้นที่นั้นไปพร้อมกันด้วย

การจัดการต้นน้ำ หมายถึง การจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย ซึ่งอยู่ตอนบนของพื้นที่ลุ่มน้ำเป้าหมาย

ความสำคัญและประโยชน์ของป่าต้นน้ำลำธาร

1. เป็นแหล่งกำเนิดของน้ำในลำธาร และช่วยให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาล
2. ช่วยสกัดกั้นน้ำฝนมิให้ตกกระทบดินโดยตรง ป้องกันการกัดเซาะพังทลายของดิน อันจะส่งผลให้แม่น้ำตื้นเขิน
3. ช่วยชะลอการไหลของน้ำ ทำให้มีการระบายน้ำที่สม่ำเสมอตลอดปี ช่วยบรรเทาภาวะภัยแล้งในฤดูแล้ง และอุทกภัยในฤดูฝน
4. เป็นแหล่งผลิตไม้และของป่า
5. เป็นแหล่งกำเนิดพืชพรรณไม้นานาชนิด และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
6. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดชั้นคุณภาพของลุ่มน้ำ

หลักเกณฑ์ในการกำหนดชั้นคุณภาพของลุ่มน้ำ ได้ใช้ปัจจัยหลักด้านกายภาพซึ่งมีผลต่อกระบวนการทางอุทกวิทยา และมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงได้ยากรวม 6 ประการ เป็นตัวกำหนด คือ สภาพภูมิประเทศ ระดับความลาดชัน ความสูงจากระดับน้ำทะเล ลักษณะทางธรณีวิทยา ลักษณะทาง

ปลูพืชวิหยา และสภาพป่าไม้ที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละชั้นคุณภาพจะมีการกำหนดมาตรการในการใช้ประโยชน์ที่ดินไว้โดยเฉพาะ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่ควรสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยเฉพาะ ประกอบด้วยชั้นที่ 1 A ซึ่งมีสภาพป่าที่สมบูรณ์ และชั้นที่ 1 B สภาพป่าถูกทำลายไปบ้าง

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่มีสภาพโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมา

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่โดยทั่วไปสามารถทำประโยชน์เพื่อใช้ในกิจกรรมทำไม้ เหมือนแร่ และปลูกไม้ยืนต้น

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำซึ่งสภาพป่าได้ถูกบุกรุกแผ้วถาง เพื่อใช้ในกิจกรรมพืชไร่เป็นส่วนใหญ่

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบหรือที่ลุ่ม ใช้ทำประโยชน์ด้านเกษตรกรรม

ผลกระทบจากการทำลายป่าต้นน้ำลำธาร

หากป่าต้นน้ำลำธารถูกทำลายลง จะส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนที่อยู่ด้านล่างของพื้นที่ลุ่มน้ำโดยรวม ดังนี้

1. ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ขาดน้ำใช้ในฤดูแล้งและเกิดอุทกภัยในฤดูฝน
2. เกิดการสูญเสียหน้าดินและทำให้แม่น้ำลำธารตื้นเขิน ลดอายุการใช้งานของเขื่อน/อ่างเก็บน้ำลง
3. สภาวะแวดล้อมด้านอุณหภูมิ อากาศ จะเปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น เช่น ร้อนจัด หนาวจัด
4. สูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ในกรณีเกิดอุทกภัยเฉียบพลัน

5. ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผล ก่อให้เกิดการย้ายถิ่นฐานไปทำงานในเมืองมากขึ้น

แนวทางในการจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ ได้ดำเนินการด้านการจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธารทั่วประเทศไทย โดยได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการต้นน้ำ พอสรุปได้ดังนี้

1. การปรับปรุงระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ซึ่งหมายถึงการจัดการและพัฒนาให้ป่าต้นน้ำมีศักยภาพฟื้นฟูตัวเองได้ตามธรรมชาติ โดยปลูกเสริมไม้มีค่าของท้องถิ่น จำนวน 25 ต้น/ไร่ เพื่อให้สามารถฟื้นตัวและพัฒนาการเจริญเติบโตไปสู่ความเป็นป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ได้เร็วขึ้น

2. การสร้างฝายต้นน้ำลำธาร เพื่อชะลอการไหลของน้ำ ลดความรุนแรง และช่วยกระจายความชุ่มชื้นแก่พื้นที่ อันจะส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ และช่วยกักเก็บตะกอนที่ไหลลงไปในลำห้วยลำธาร เป็นการยืดอายุแหล่งกักเก็บน้ำตอนล่างให้ดินเงินช้าลง และทำให้น้ำมีคุณภาพดีขึ้น

3. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น ป้องกันการพังทลายของดิน และยังช่วยดูดซับสารเคมีต่าง ๆ ที่จะไหลลงสู่แหล่งน้ำ

4. พัฒนาชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำ ให้มีการตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นหลักแหล่ง และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธาร ตลอดจนร่วมแก้ไขข้อขัดข้องอันเกิดจากการดำเนินงาน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า ให้อาศัยอยู่ในเขตต้นน้ำลำธารได้ โดยไม่ทำลายทรัพยากรป่าไม้ ดินและน้ำ

บทบาทของประชาชนในด้านการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร

เพื่อให้ป่าต้นน้ำลำธารได้เอื้อประโยชน์น้ำที่มีคุณภาพดี มีปริมาณที่เพียงพอและมีใช้สม่ำเสมอตลอดไป ประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ซึ่งจะสามารถกระทำได้ดังนี้

1. มีจิตสำนึก ร่วมกันในการรัก และหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติป่าต้นน้ำลำธาร

2. ไม่บุกรุกทำลายป่า และสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นทำลายป่า
3. ไม่เผาป่าและช่วยระงับไฟป่า
4. ปลุกต้นไม้ตามหัวไร่ปลายนานาและที่สาธารณะเพื่อกันลมและใช้สอย
5. ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้ ของหมู่บ้านและของทางราชการ
6. ใช้ที่ดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยยึดหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำมาใช้ดำเนินการ
7. ช่วยแจ้งข่าวสารด้านการบุกรุกทำลายป่า หรือการเกิดไฟป่าให้ทางราชการทราบ เพื่อที่จะได้แก้ไขได้ทันเหตุการณ์

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ตำบลป่าแดง จังหวัดแพร่

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (2547) ได้สรุปรายละเอียดไว้ดังต่อไปนี้

หลักการและเหตุผล

เป็นที่รู้กันทั่วไปว่า ป่าไม้ น้ำ และดิน สัมพันธ์กันและเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่งในการอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานแก่มนุษย์ ป่าสามารถอนุรักษ์น้ำและดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการพังทลายของหน้าดินและช่วยให้ดินซึมซับน้ำได้มากยิ่งขึ้น ทำให้เก็บรักษาน้ำในดินได้มากในช่วงเวลาที่ฝนตก และน้ำในดินจะถูกปล่อยออกมาอย่างช้า ๆ ไหลลงสู่ลำห้วยลำธารอย่างสม่ำเสมอ ช่วยบรรเทาปัญหาการเกิดอุทกภัยในฤดูฝนและการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง การรักษาป่าที่คงเหลือและการขยายพื้นที่ป่าไม้โดยการอนุรักษ์และคุ้มครองป่าธรรมชาติ รวมทั้งการฟื้นฟูและปลูกป่าทดแทน เพื่อสร้างความสมดุลให้แก่ระบบนิเวศ เป็นหน่วยงานด้านการปรับปรุงการป้องกันรักษาป่า ตามวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการ 21 หรือ Agenda 21 ทั้งนี้ สอดคล้องกับนโยบายการป่าไม้แห่งชาติ ที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าของประเทศ 40 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นป่าอนุรักษ์ 25 เปอร์เซ็นต์ และป่าเศรษฐกิจ 15 เปอร์เซ็นต์ และเป็นการตอบสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ที่มรพระราชกระแสให้หามาตรการยับยั้งการบุกรุกทำลายป่า และเร่งฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร

จังหวัดแพร่ อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง แนวต่อมาจากภาคเหนือตอนบน มีความสูงโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 400-1,600 เมตร ที่ระดับน้ำทะเล ปานกลาง อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่ยมตอนกลาง มีลำน้ำสาขาหลักไหลลงสู่แม่น้ำยม จำนวน 16 สาย ครอบคลุมพื้นที่ 3,309.67 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่า 778.75 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 21.14 ของปริมาณน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำยมทั้งหมด) ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและลุ่มน้ำแม่สาย เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาหลักของแม่น้ำยมที่จังหวัดได้จัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาลุ่มน้ำสาขาเป็นอันดับแรก โดยพิจารณาจากสภาพปัญหาความจำเป็น ความต้องการของประชาชน ศักยภาพและความพร้อมของ โครงการ

สภาพป่าต้นน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ส่วนใหญ่มีสภาพป่าที่เสื่อมโทรม เนื่องจาก ถูกบุกรุกทำไร่เลื่อนลอย และมีบางส่วนที่ยังมีสภาพป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ จึงควรเร่งดำเนินการฟื้นฟู สภาพป่าต้นน้ำให้กลับคืนมีสภาพอุดมสมบูรณ์ เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แก้ไขปัญหาการขาดแคลน น้ำและปัญหาอุทกภัย ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาต้นน้ำลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยสร้างแหล่งพืชอาหารให้ชุมชน ตามกิจกรรมรัฐได้ป่า ประชาได้อาหาร
3. เพื่อตัดตะกอนชะลอความรุนแรงของน้ำ และป้องกันการพังทลายของดิน (erosion)

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สถานที่ดำเนินการ

1. พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาหลักลำน้ำแม่แคม ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่แคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาหลักลำน้ำแม่สาย ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ก้อน-แม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิธีการ

1. ปลูกป่าฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร 2,000 ไร่ โดยปลูกในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคม ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่แคม จำนวน 1,000 ไร่ พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สาย ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ก้อน-แม่สาย อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่
2. ก่อสร้างฝายแบบผสมผสาน จำนวน 950 แห่ง
3. ก่อสร้างฝายกึ่งถาวร จำนวน 95 แห่ง
4. ปลูกหญ้าแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน จำนวน 2,375,000 กล้า
5. สนับสนุนกล้าไม้ป่าและกล้าไม้ผลให้ราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำ ตามกิจกรรมรัฐได้ป่า ประชาได้อาหาร จำนวน 30,000 กล้า

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารได้รับการฟื้นฟูเพิ่มเติม
2. ลดการชะล้างพังทลายของดิน
3. แหล่งพืชอาหารชุมชนเพิ่มขึ้น

ข้อมูลพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่แคม อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่แคม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของลำน้ำแม่แคม โดยรูปร่างของพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคม เป็นแบบรูปพัด (fan-shaped watershed) พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยลำห้วยสำคัญที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่แคม ได้แก่ ห้วยนาน้อย ห้วยแม่แคม ห้วยสทะ ห้วยเมียง และส่วนชุมชนที่อาศัยในพื้นที่ต้นน้ำ ได้แก่ บ้านแม่แคม บ้านนาคูหา และบ้านแม่ลัว

พื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่สาย อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ก้อน-แม่สาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของลำน้ำแม่สาย โดยรูปร่างของพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมเป็นแบบรูปพัดเช่นเดียวกัน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยลำห้วยมากมายหลายสายที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่สาย ได้แก่ ห้วยแม่สาย ห้วยกล้วยาน ห้วยต้นรุ่ง ห้วยโป่ง ห้วยน้ำอ้อ เป็นต้น สำหรับชุมชนที่อาศัยในพื้นที่ต้นน้ำ ได้แก่ บ้านผาติ่ม บ้านห้วยหยวก บ้านปากกลาย และบ้านน้ำกลาย

ผลการดำเนินงาน

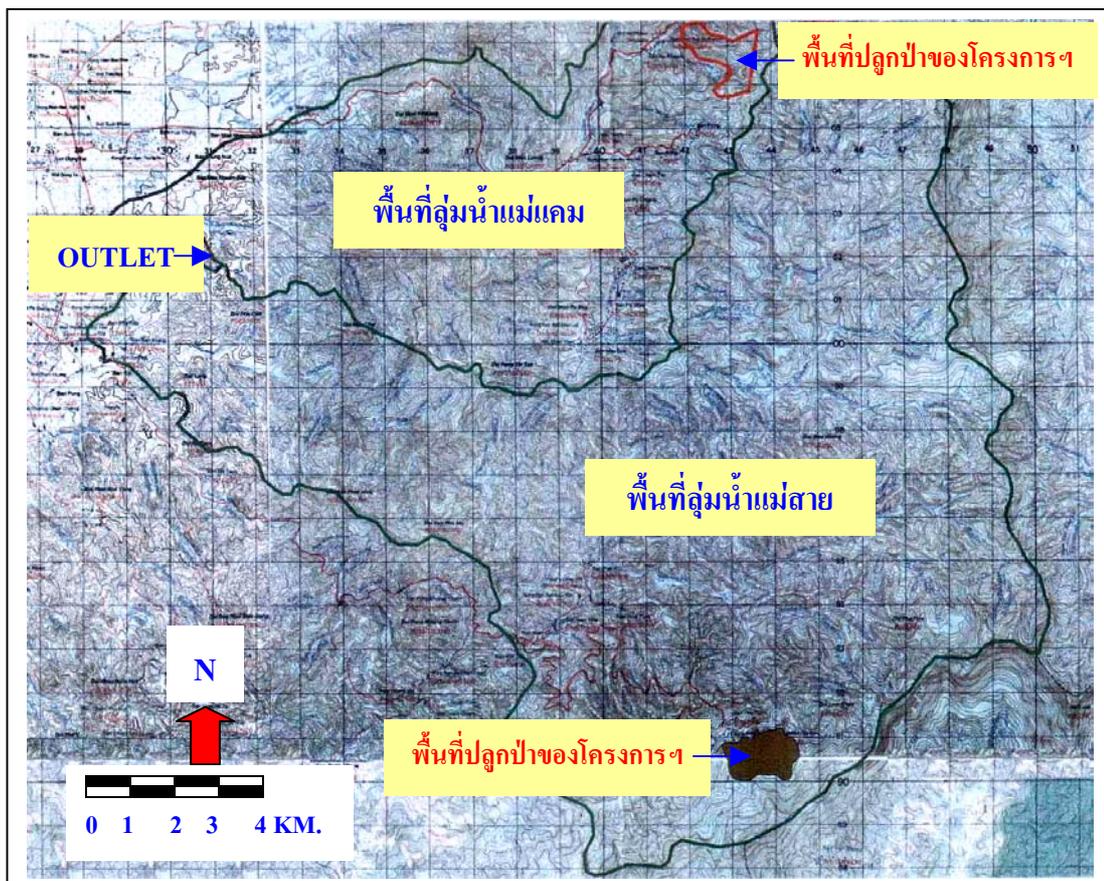
1. ปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร จำนวน 2,000 ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แคม ท้องที่บ้านแม่แคม ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 1,000 ไร่ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ก้อน-แม่สาย ท้องที่บ้านผาติ่ม ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 1,000 ไร่
2. ดำเนินการสร้างฝายแบบผสมผสาน จำนวน 950 แห่ง และฝายกึ่งถาวรแบบกึ่งถาวร จำนวน 95 แห่ง บริเวณลำน้ำสาขาของแม่น้ำแม่แคมและลำน้ำแม่สาย ท้องที่ตำบลสวนเขื่อน ตำบลป่าแดง และตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
3. เพาะชำกล้าหญ้าแฝก จำนวน 2,375,000 กล้า และนำไปปลูกในบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดการพังทลายของดิน บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและลุ่มน้ำแม่สาย
4. จัดทำแนวป้องกันไฟป่า จำนวน 30 กิโลเมตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและลุ่มน้ำแม่สาย บริเวณที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า และจัดชุดลาดตระเวนในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2547

5. ส่งเสริมและพัฒนาชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำ จำนวน 8 หมู่บ้านเป้าหมาย ได้แก่ บ้านนาแคม หมู่ที่ 6, บ้านนาคูหา หมู่ที่ 5 ตำบลสวนเขื่อน, บ้านแม่ลัว หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 6, บ้านน้ำกลาย หมู่ที่ 5, บ้านป่ากลาย หมู่ที่ 7, บ้านห้วยหยวก หมู่ที่ 8 และบ้านผาติ่ม หมู่ที่ 8 ตำบลป่าแดง โดยดำเนินการดังนี้

5.1 สนับสนุนกล้าไม้ป่าและกล้าไม้ผล จำนวน 42,279 กล้า ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ชุมชนต้นน้ำ และการปลูกป่าชุมชน

5.2 จัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของราษฎรในพื้นที่ชุมชนต้นน้ำ จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการให้ความรู้ เรื่อง การปลูกกล้าไม้ผลอย่างถูกวิธี (2) โครงการเทคนิคการเพาะมะแขว่น (3) โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์หน่อไม้ และ (4) โครงการป้องกันรักษาป่าโดยชุมชน

รายละเอียดแผนที่แสดงบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ปรากฏตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ที่มา: สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (2547)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาคุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมผลงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาไว้ดังนี้

มิตรชัย (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในหมู่บ้านห้วยหินดำ หมู่ที่ 6 ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐาน และเผ่าพันธุ์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

วิวัฒน์ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู ท้องที่บ้านทุ่งมะกอก ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า รายได้ของครัวเรือน ขนาดของที่ทำกิน และการเป็นสมาชิกกลุ่มของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ศักดิ์ดา (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อแนวความคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าสองยาง ท้องที่บ้านแม่อุสุ ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก พบว่า ระดับการศึกษา เผ่าพันธุ์ การใช้ประโยชน์ที่ดิน และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้ เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อแนวความคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

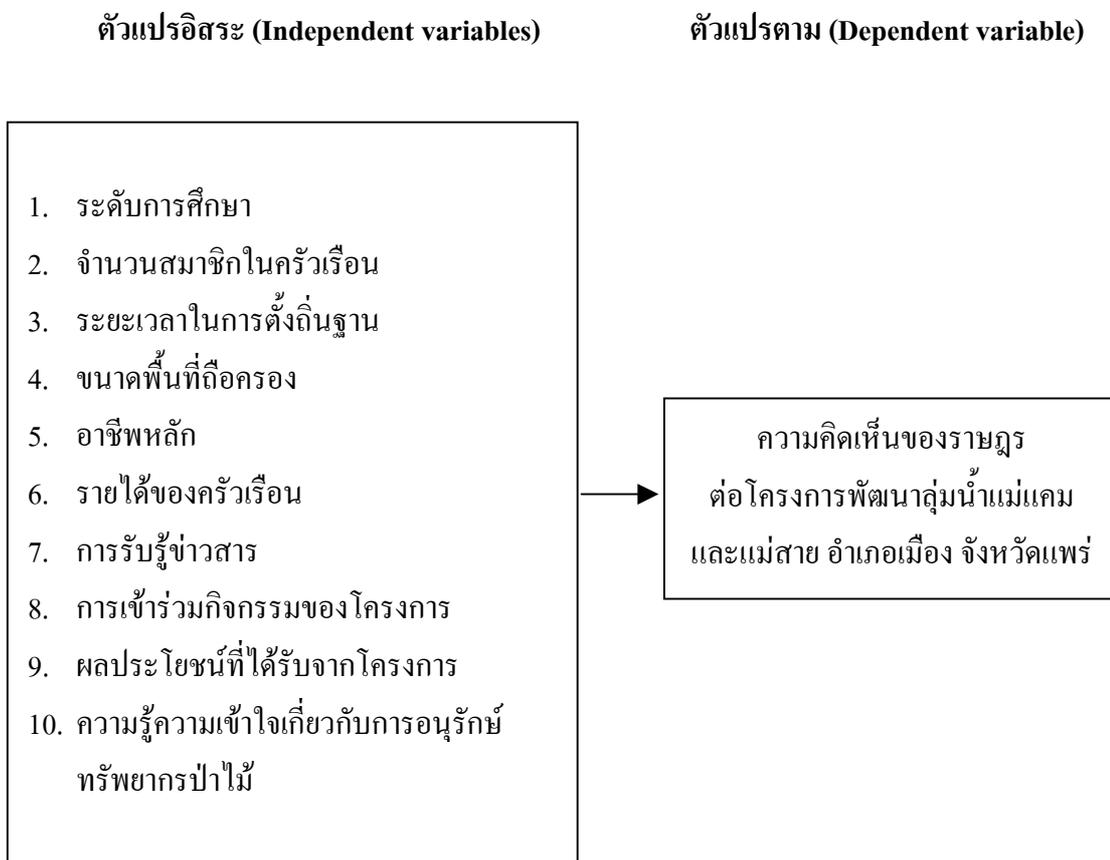
อมร (2545) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อความคิดเห็นของชาวประมงในการฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ดินเลนงอกใหม่บ้านแหลม อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของชาวประมงในการฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ดินเลนงอกใหม่ ได้แก่ ภูมิฐานะ การได้รับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศน์ป่าชายเลน สำหรับอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำประมง การมีอาชีพรอง การเข้าร่วมกลุ่ม ผลประโยชน์ที่ได้รับจากพื้นที่ดินเลนงอกใหม่ ความเชื่อถือของผู้นำชุมชน ความถี่ของการส่งเสริมจากองค์กรภายนอก ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของชาวประมงต่อการปลูกฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ดินเลนงอกใหม่

สาริต (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรต่อการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนคอนสัก อำเภอกอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า อาชีพหลัก ระยะเวลาในการอยู่อาศัย และการได้รับประโยชน์จากโครงการ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรต่อการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนคอนสัก

ยุทธศิลป์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน

ประทีป (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาช้างป่ากุยบุรี ของโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ประสบการณ์การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาช้างป่า และการเข้าเป็นสมาชิกชมรมรักช้างป่ากุยบุรี เป็นเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาช้างป่ากุยบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา

สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อ โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 3 ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 4 ขนาดพื้นที่ถือครอง มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 5 อาชีพหลัก มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 6 รายได้ของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 7 การรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 8 การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 9 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์เครื่องเขียน และเครื่องคิดเลข
2. แผนที่ระวาง มาตรฐาน 1:50,000 แสดงบริเวณพื้นที่ที่ทำการศึกษา
3. ไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป
4. แบบสอบถาม

วิธีการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแนวทางและวิธีการในการศึกษาไว้ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมเอกสารและสำรวจเบื้องต้น โดยการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และจากหน่วยงานราชการ พร้อมทั้งสอบถามจากชาวบ้านผู้เกี่ยวข้อง และสำรวจพื้นที่เบื้องต้น โดยทั่วไป ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้ได้รายละเอียดอย่างครบถ้วนทุกด้าน

2. การสร้างแบบสอบถาม โดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบแก้ไขให้มีความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการทดสอบจำนวน 30 ชุด (pre-test) เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และทดสอบความเชื่อมั่น (reliability analysis) ของคำถามตัวแปรตามในแบบสอบถาม กับกลุ่มราษฎรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับหมู่บ้านที่ทำการศึกษา ซึ่งได้แก่ ราษฎรบ้านแม่แคม ท้องที่หมู่ที่ 4 ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.65 ทั้งนี้ จากการทดสอบปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.7662 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบมาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง เพื่อความสมบูรณ์และความถูกต้องของการเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายจริงต่อไป ซึ่งแบบสอบถามได้จัดสร้างขึ้นมีคำถามครอบคลุมตัวแปรทุกตัวที่ใช้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายปิด (closed end) และคำถามปลายเปิด (opened end) เปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง ทั้งนี้ แบบสอบถามได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของราษฎร เป็นลักษณะแบบเลือกตอบและกรอกลงในช่องว่างของแบบสอบถามที่กำหนด ประกอบด้วย ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ขนาดพื้นที่ถือครอง อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ของครัวเรือน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นคำถามที่มีลักษณะของคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert's Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ตอบเห็นด้วยมากที่สุด	ได้คะแนน 5 คะแนน
ตอบเห็นด้วยมาก	ได้คะแนน 4 คะแนน
ตอบเห็นด้วยปานกลาง	ได้คะแนน 3 คะแนน
ตอบเห็นด้วยน้อย	ได้คะแนน 2 คะแนน
ตอบไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน 1 คะแนน

เมื่อรวบรวมและแจกแจงความถี่แล้ว สามารถใช้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นนำมาแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการแบ่ง ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงที่สุด} - \text{คะแนนต่ำที่สุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว สามารถแปลความหมายความคิดเห็นได้ดังนี้

1.00–1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับต่ำ นั่นคือ การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรยังมีเสียดราษฎรอยู่มาก ควรจะต้องมีการหาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขโดยด่วนที่สุด

> 1.80–2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ นั่นคือ การดำเนินการของโครงการฯ ควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน

> 2.60–3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับพอใช้ นั่นคือ การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรยังมีข้อเส้อยู่ ควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องในบางประเด็น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากกว่าเดิม

> 3.40–4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับสูง นั่นคือ การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรมีข้อดีหรือเป็นผลดีกับราษฎรในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ จึงจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่น่าพอใจของราษฎร

> 4.20–5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับสูงมาก นั่นคือ การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรอยู่มากอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก เป็นผลดีและเกิดประโยชน์กับราษฎรจนเป็นที่น่าพอใจของราษฎรอย่างมาก สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาการดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวไว้ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

3. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากรายการที่อาศัยในบริเวณพื้นที่ของโครงการฯ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับอิทธิพลจากโครงการดังกล่าว ได้แก่ รายการที่ตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยในท้องที่ตำบลป่าแดง หมู่ที่ 4 บ้านแม่แก้ว จำนวน 138 ครัวเรือน, หมู่ที่ 5 บ้านน้ำกลาย จำนวน 45 ครัวเรือน, หมู่ที่ 6 บ้านแม่แก้ว จำนวน 80 ครัวเรือน, หมู่ที่ 7 บ้านป่ากลาย จำนวน 58 ครัวเรือน และบ้านห้วยหยวก หมู่ที่ 8 จำนวน 75 ครัวเรือน ท้องที่ตำบลสวนเขื่อน บ้านนาคูหา หมู่ที่ 5 จำนวน 140 ครัวเรือน และบ้านนาแคม หมู่ที่ 6 จำนวน 46 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 582 ครัวเรือน เมื่อได้หมู่บ้านเป้าหมายแล้ว จึงเป็นขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างเพื่อที่จะได้ทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัย โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่กำหนดให้เท่ากับ 0.05
 N = จำนวนครัวเรือนทั้งหมด (582 ครัวเรือน)

จากการคำนวณโดยใช้สูตรข้างต้น ปรากฏว่าจะได้จำนวนครัวเรือนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 237.07 ครัวเรือน และในที่นี้ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลจากรายการจำนวน 238 ครัวเรือน หลังจากได้จำนวนครัวเรือนตัวอย่างข้างต้นแล้ว สามารถนำไปคำนวณหาสัดส่วนจำนวนครัวเรือนตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านอย่างเหมาะสม โดยใช้สูตรกระจายตามสัดส่วนของสุบงกช (2526) ดังนี้

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

กำหนดให้ n_i = จำนวนครัวเรือนตัวอย่างของหมู่บ้าน i
 n = จำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด (238 ครัวเรือน)
 N_i = จำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน i
 N = จำนวนครัวเรือนทั้งหมดของ 7 หมู่บ้าน (582 ครัวเรือน)
 i = หมู่บ้านที่ 1, 2, 3 ถึงหมู่บ้านที่ 7

จากการคำนวณรายชื่อกิจกรรมตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกระจายของรายชื่อกิจกรรมตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำแนกตามหมู่บ้าน

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน/หมู่ที่/ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนตัวอย่าง
1	บ้านแม่ลัว หมู่ที่ 4 ตำบลป่าแดง	138	56
2	บ้านน้ำกลาย หมู่ที่ 5 ตำบลป่าแดง	45	18
3	บ้านแม่ลัว หมู่ที่ 6 ตำบลป่าแดง	80	33
4	บ้านป่ากลาย หมู่ที่ 7 ตำบลป่าแดง	58	24
5	บ้านห้วยหยวก หมู่ที่ 8 ตำบลป่าแดง	75	31
6	บ้านนาคูหา หมู่ที่ 5 ตำบลสวนเขื่อน	140	57
7	บ้านนาแถม หมู่ที่ 6 ตำบลสวนเขื่อน	46	19
รวม		582	238

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้จำนวนรายชื่อกิจกรรมตัวอย่างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้นและได้ทำการแก้ไขปรับปรุงจนเสร็จสมบูรณ์แล้ว ไปสอบถามกับหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนคนใดคนหนึ่งของรายชื่อกิจกรรมเป้าหมาย ตามหมู่บ้านและจำนวนครัวเรือนที่ได้คำนวณไว้ จากนั้นนำแบบสอบถามกลับมาทำการตรวจสอบความถูกต้องให้ครบทุกฉบับให้เกิดความสมบูรณ์และความครบถ้วนถูกต้องของเนื้อหาทุกชุด เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปดำเนินการในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดเข้ารหัส (coding) และประเมินผลโดยใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้น นำข้อมูลที่ได้นำมาแปลผลและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งสามารถแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ศึกษามารวบรวมในรูปแบบของตารางและแสดงค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ (relationship analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละคู่ โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (chi-square) โดยกำหนดให้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การประมวลผลผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์คำนวณ

ผลและวิจารณ์

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาวินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
4. ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ผลการศึกษาในส่วนนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลสภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ปรากฏผลของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. **ตำแหน่งในครัวเรือน** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 85.72 ในส่วนที่เหลือเป็นบุตร ธิดา และภรรยา คิดเป็นร้อยละ 7.98 และร้อยละ 6.30 ตามลำดับ
2. **เพศ** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 88.66 ในส่วนที่เหลือเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 11.34

3. อายุ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.13 รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.27 น้อยที่สุด มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.94 มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 47.63 ปี มีอายุมากที่สุด เท่ากับ 80 ปี และมีอายุน้อยที่สุด เท่ากับ 19 ปี

4. ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 50.42 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 22.69 และน้อยที่สุด มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 3.78

5. สถานภาพการสมรส ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 82.77 รองลงมาคือสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 9.66 และร้อยละ 5.88 ตามลำดับ และน้อยที่สุด มีสถานภาพสมรส/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 1.68

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 71.01 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย 3-4 คน และไม่มีสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 26.89 และร้อยละ 1.68 ตามลำดับ น้อยที่สุด มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชายมากกว่า 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.42

7. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 81.09 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.45 และน้อยที่สุด ไม่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 5.46

8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 65.54 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.17 น้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 คน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 7 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน

9. **ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานมากกว่า 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.93 รองลงมา มีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานอยู่ในช่วง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.43 น้อยที่สุด มีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.42 มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานเฉลี่ย เท่ากับ 47.91 ปี มีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานมากที่สุด 97 ปี และมีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานน้อยที่สุด 3 ปี

10. **พื้นที่ถือครอง** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาทุกรายมีพื้นที่ถือครอง คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยส่วนใหญ่มีจำนวนแปลงพื้นที่ถือครอง จำนวน 1 แปลง และ 2 แปลง ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 44.12 และร้อยละ 42.01 ตามลำดับ ในส่วนที่เหลือ มีพื้นที่ถือครองมากกว่า 2 แปลง คิดเป็นร้อยละ 13.93

11. **ขนาดพื้นที่ถือครอง** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีขนาดพื้นที่ถือครองอยู่ในช่วง 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.32 รองลงมา มีขนาดพื้นที่ถือครองอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.41 น้อยที่สุด มีขนาดพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.42 มีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย เท่ากับ 8.00 ไร่ มีขนาดพื้นที่ถือครองมากที่สุด 35 ไร่ และมีขนาดพื้นที่ถือครองน้อยที่สุด 0.05 ไร่

12. **ลักษณะที่ดินที่ถือครอง** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีลักษณะที่ดินถือครองเป็นที่ดินของตนเอง และที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 56.72 และร้อยละ 56.30 ตามลำดับ ในส่วนที่เหลือมีลักษณะที่ดินเป็นที่ดินเช่าผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 0.42

13. **อาชีพหลัก** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวน) เป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 72.28 รองลงมา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป เป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 9.66 และน้อยที่สุดมีอาชีพเกษตรกรรม (เลี้ยงสัตว์) เป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 0.84

14. **อาชีพรอง** ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีอาชีพรอง คิดเป็นร้อยละ 68.49 ที่เหลือไม่มีอาชีพรอง คิดเป็นร้อยละ 31.51 ในส่วนที่มีอาชีพรอง ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป เป็นอาชีพรอง คิดเป็นร้อยละ 40.77 รองลงมา มีอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวน) เป็นอาชีพรอง คิดเป็นร้อยละ 10.08 และน้อยที่สุด มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพรอง คิดเป็นร้อยละ 0.84

15. รายได้จากอาชีพหลัก ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาคณะใหญ่มีรายได้จากอาชีพหลักต่อปีไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.19 รองลงมา มีรายได้จากอาชีพหลักต่อปีอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.55 น้อยที่สุดมีรายได้จากอาชีพหลักต่อปีมากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.26 มีรายได้จากอาชีพหลักเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 40,088.24 บาท มีรายได้จากอาชีพหลักต่อปีมากที่สุด 130,000 บาท และมีรายได้จากอาชีพหลักต่อปีน้อยที่สุด 12,000 บาท

16. รายได้จากอาชีพรอง ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาคณะใหญ่มีรายได้จากอาชีพรอง ส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพรองต่อปีอยู่ในช่วง 15,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.54 รองลงมา มีรายได้จากอาชีพรองต่อปีไม่เกิน 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.07 น้อยที่สุดมีรายได้จากอาชีพรองต่อปีมากกว่า 45,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.84 มีรายได้จากอาชีพรองเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 20,073.62 บาท มีรายได้จากอาชีพรองต่อปีมากที่สุด 50,000 บาท และมีรายได้จากอาชีพรองต่อปีน้อยที่สุด 5,000 บาท

17. รายได้ของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาคณะใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนต่อปีอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.84 รองลงมา มีรายได้ของครัวเรือนต่อปีไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.22 น้อยที่สุดมีรายได้ของครัวเรือนต่อปีมากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.94 มีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 53,836.13 บาท มีรายได้ของครัวเรือนต่อปีมากที่สุด 170,000 บาท และมีรายได้ของครัวเรือนต่อปีน้อยที่สุด 12,000 บาท

18. รายจ่ายของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาคณะใหญ่มีรายจ่ายของครัวเรือนต่อปีไม่เกิน 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.55 รองลงมา มีรายจ่ายของครัวเรือนต่อปีอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.61 น้อยที่สุดมีรายจ่ายของครัวเรือนต่อปีมากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.84 มีรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 43,781.51 บาท มีรายจ่ายของครัวเรือนต่อปีมากที่สุด 135,000 บาท และมีรายจ่ายของครัวเรือนต่อปีน้อยที่สุด 10,000 บาท

19. ภูมิลำเนาเดิม ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาคณะใหญ่มีถิ่นฐานอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 74.79 ที่เหลือย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น คิดเป็นร้อยละ 25.21 ในส่วนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นฐานมาจากตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน หมู่บ้านอื่นในตำบลเดียวกัน และอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 8.40 ร้อยละ 7.14 และร้อยละ 6.72 ตามลำดับ

20. การรับรู้ข่าวสาร ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาศูนย์ใหญ่ได้รับรู้ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 86.13 ที่เหลือไม่ได้รับรู้ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 13.87 ในส่วนที่ได้รับรู้ข่าวสาร ราษฎรส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารจากผู้นำชุมชน/หัวหน้ากลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 70.17 รองลงมาได้รับรู้ข่าวสารจากเจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานราชการ และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 54.62 และร้อยละ 54.20 ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้รับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 10.50

21. การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาศูนย์ใหญ่ เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 89.08 ที่เหลือไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 10.92 โดยในส่วนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ราษฎรส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมร่วมปลูกป่าในวันสำคัญของชาติ คิดเป็นร้อยละ 82.77 รองลงมาเคยเข้าร่วมกิจกรรมร่วมเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 52.10 และน้อยที่สุด เคยเข้าร่วมกิจกรรมร่วมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ในการปลูกป่า คิดเป็นร้อยละ 13.45

22. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาศูนย์ใหญ่ เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการ คิดเป็นร้อยละ 93.28 ที่เหลือไม่เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.72 ในส่วนที่เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ราษฎรส่วนใหญ่เคยได้รับผลประโยชน์ในการทำให้มีปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 80.25 รองลงมาเคยได้รับผลประโยชน์ในการทำให้มีไม้/ของป่าเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 78.57 และน้อยที่สุด เคยได้รับผลประโยชน์ในการทำให้มีพืชสมุนไพร/เชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 39.92

รายละเอียดของข้อมูลสภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ตำแหน่งในครัวเรือน</u>			
หัวหน้าครัวเรือน	204	85.72	
ภรรยา	15	6.30	
บุตรธิดา	19	7.98	
<u>เพศ</u>			
ชาย	211	88.66	
หญิง	27	11.34	
<u>อายุ</u>			
น้อยกว่า 30 ปี	7	2.94	เฉลี่ย = 47.63 ปี
30 – 39 ปี	53	22.27	มากที่สุด = 80 ปี
40 – 49 ปี	86	36.13	น้อยที่สุด = 19 ปี
50 – 59 ปี	49	20.59	
มากกว่า 59 ปี	43	18.07	
<u>ระดับการศึกษา</u>			
ไม่ได้เรียน	36	15.13	
ประถมศึกษาปีที่สี่	120	50.42	
ประถมศึกษาปีที่หก	54	22.69	
มัธยมศึกษาตอนต้น	19	7.98	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	9	3.78	
<u>สถานภาพการสมรส</u>			
โสด	23	9.66	
สมรส/อยู่ด้วยกัน	197	82.77	
สมรส/แยกกันอยู่	4	1.68	
หม้าย/หย่าร้าง	14	5.88	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย</u>			
ไม่มี	4	1.68	
1 – 2 คน	169	71.01	เฉลี่ย = 2.03 คน
3 – 4 คน	64	26.89	มากที่สุด = 5 คน
มากกว่า 4 คน	1	0.42	น้อยที่สุด = 1 คน
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง</u>			
ไม่มี	13	5.46	
1 – 2 คน	193	81.09	เฉลี่ย = 1.75 คน
3 – 4 คน	32	13.45	มากที่สุด = 4 คน น้อยที่สุด = 1 คน
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>			
1 – 2 คน	34	14.29	เฉลี่ย = 3.65 คน
3 – 4 คน	156	65.54	มากที่สุด = 7 คน
มากกว่า 4 คน	48	20.17	น้อยที่สุด = 1 คน
<u>ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน</u>			
น้อยกว่า 10 ปี	1	0.42	เฉลี่ย = 47.91 ปี
10 – 19 ปี	17	7.14	มากที่สุด = 97 ปี
20 – 29 ปี	14	5.88	น้อยที่สุด = 3 ปี
30 – 39 ปี	46	19.33	
40 – 49 ปี	51	21.43	
50 – 59 ปี	33	13.87	
มากกว่า 59 ปี	76	31.93	
<u>พื้นที่ถือครอง</u>			
มี	238	100.00	
<u>จำนวนแปลงของพื้นที่ถือครอง</u>			
1 แปลง	105	44.12	เฉลี่ย = 1.75 แปลง
2 แปลง	100	42.01	มากที่สุด = 5 แปลง
มากกว่า 2 แปลง	33	13.87	น้อยที่สุด = 1 แปลง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ขนาดพื้นที่ถือครอง</u>			
น้อยกว่า 1 ไร่	1	0.42	เฉลี่ย = 8.00 ไร่
1 – 5 ไร่	115	48.32	มากที่สุด = 35 ไร่
6 – 10 ไร่	70	29.41	น้อยที่สุด = 0.50 ไร่
มากกว่า 10 ไร่	52	21.85	
<u>ลักษณะที่ดินที่ถือครอง</u>			
ที่ดินของตนเอง	135	56.72	หมายเหตุ มีราษฎร
ที่ดินเช่าผู้อื่น	1	0.42	จำนวน 32 ราย มีที่ดิน
ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ	134	56.30	มากกว่า 1 อย่าง
<u>ขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง</u>			
ไม่มี	103	43.28	
น้อยกว่า 1 ไร่	1	0.42	เฉลี่ย = 6.33 ไร่
1 – 5 ไร่	78	32.77	มากที่สุด = 30 ไร่
6 – 10 ไร่	39	16.39	น้อยที่สุด = 0.50 ไร่
มากกว่า 10 ไร่	17	7.14	
<u>ขนาดพื้นที่ถือครองที่เป็นป่าสงวนฯ</u>			
ไม่มี	104	43.70	
1 – 5 ไร่	70	29.41	เฉลี่ย = 7.78 ไร่
6 – 10 ไร่	35	14.71	มากที่สุด = 32 ไร่
มากกว่า 10 ไร่	29	12.18	น้อยที่สุด = 1 ไร่
<u>อาชีพหลัก</u>			
เกษตรกรกรรม (ทำไร่ ทำนา)	19	7.98	
เกษตรกรกรรม (ทำสวน)	172	72.28	
เกษตรกรกรรม (เลี้ยงสัตว์)	2	0.84	
ค้าขาย	10	4.20	
รับจ้างทั่วไป	23	9.66	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	9	3.78	
ธุรกิจส่วนตัว	3	1.26	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
อาชีพพรอง			
ไม่มีอาชีพพรอง	75	31.51	
มีอาชีพพรอง	163	68.49	
เกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา)	9	3.78	
เกษตรกรรม (ทำสวน)	24	10.08	
เกษตรกรรม (เลี้ยงสัตว์)	8	3.36	
ค้าขาย	10	4.20	
รับจ้างทั่วไป	97	40.77	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	0.84	
ธุรกิจส่วนตัว	13	5.46	
รายได้จากอาชีพหลัก			
ไม่เกิน 50,000 บาท	198	83.19	เฉลี่ย = 40,088.24 บาท
50,001 – 100,000 บาท	37	15.55	มากที่สุด = 130,000 บาท
มากกว่า 100,000 บาท	3	1.26	น้อยที่สุด = 12,000 บาท
รายได้จากอาชีพพรอง			
ไม่มีอาชีพพรอง	75	31.51	
ไม่เกิน 15,000 บาท	43	18.07	เฉลี่ย = 20,073.62 บาท
15,001 – 30,000 บาท	106	44.54	มากที่สุด = 50,000 บาท
30,001 – 45,000 บาท	12	5.04	น้อยที่สุด = 5,000 บาท
มากกว่า 45,000 บาท	2	0.84	
รายได้ของครัวเรือน			
ไม่เกิน 50,000 บาท	110	46.22	เฉลี่ย = 53,836.13 บาท
50,001 – 100,000 บาท	121	50.84	มากที่สุด = 170,000 บาท
มากกว่า 100,000 บาท	7	2.94	น้อยที่สุด = 12,000 บาท
รายจ่ายของครัวเรือน			
ไม่เกิน 50,000 บาท	156	65.55	เฉลี่ย = 43,781.51 บาท
50,001 – 100,000 บาท	80	33.61	มากที่สุด = 135,000 บาท
มากกว่า 100,000 บาท	2	0.84	น้อยที่สุด = 10,000 บาท

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ภูมิลำเนาเดิม</u>			
มีถิ่นฐานอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน	178	74.79	
ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น	60	25.21	
<u>ถิ่นฐานเดิม</u>			
หมู่บ้านอื่นในตำบลเดียวกัน	17	7.14	
ตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน	20	8.40	
อำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน	16	6.72	
ต่างจังหวัด	7	2.94	
จังหวัดเชียงราย	1	0.42	
จังหวัดนครสวรรค์	1	0.42	
จังหวัดน่าน	1	0.42	
จังหวัดลำปาง	3	1.26	
จังหวัดอุตรดิตถ์	1	0.42	
<u>การรับรู้ข่าวสาร</u>			
ไม่ได้รับ	33	13.87	
ได้รับ	205	86.13	
<u>จำนวนครั้งที่ได้รับข่าวสาร</u>			
ไม่ได้รับ	33	13.87	
1-2 ครั้ง	41	17.23	เฉลี่ย = 4.97 ครั้ง
3-4 ครั้ง	62	26.04	มากที่สุด = 12 ครั้ง
5-6 ครั้ง	52	21.85	น้อยที่สุด = 1 ครั้ง
มากกว่า 6 ครั้ง	50	21.01	
<u>แหล่งข่าวสารที่ได้รับ</u>			
ผู้นำชุมชน/หัวหน้ากลุ่ม	167	70.17	หมายเหตุ มีราษฎร
เจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานราชการ	130	54.62	จำนวน 158 ราย ได้รับ
วิทยุ	47	19.75	ข่าวสารมากกว่า 1 แหล่ง
โทรทัศน์	28	11.76	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
หนังสือพิมพ์	25	10.50	
เพื่อนบ้าน/ญาติพี่น้อง	89	37.39	
หนังสือประกาศหมู่บ้าน	33	13.87	
หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	129	54.20	
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	32	13.45	
การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ			
ไม่เคยเข้าร่วม	26	10.92	
เคยเข้าร่วม	212	89.08	
กิจกรรมที่เข้าร่วม			
ร่วมวางแผนจัดทำโครงการปลูกป่า	65	27.31	หมายเหตุ มีราษฎรจำนวน
ร่วมคัดเลือกพื้นที่ปลูกป่า	40	16.81	119 ราย เคยเข้าร่วม
ร่วมปฏิบัติงานตามแผนปลูกป่า	42	17.65	มากกว่า 1 กิจกรรม
ร่วมประชาสัมพันธ์โครงการปลูกป่า	49	20.59	
ร่วมปลูกป่าในวันสำคัญของชาติ	197	82.77	
ร่วมเป็นคนงานปลูกป่า	118	49.58	
ร่วมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกป่า	32	13.45	
ร่วมปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาป่า	106	44.54	
ร่วมกิจกรรมรณรงค์ปลูกป่าโครงการ	104	43.70	
ร่วมเข้ารับการฝึกอบรม	124	52.10	
ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ			
ไม่ได้รับ	16	6.72	
ได้รับ	222	93.28	
ลักษณะประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ			
ทำให้มีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น	174	73.11	หมายเหตุ ราษฎรทุกราย
ทำให้มีพืชผัก/ผลไม้ป่าเพิ่มมากขึ้น	183	76.89	ได้รับประโยชน์จาก
ทำให้มีปริมาณน้ำในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น	191	80.25	โครงการมากกว่า 1 อย่าง
ทำให้มีพืชสมุนไพร/เชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้น	95	39.92	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของข้อมูล	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ลักษณะประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ (ต่อ)</u>			
ทำให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น	214	89.92	
ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	129	54.20	
ทำให้มีไม้/ของป่าเพิ่มมากขึ้น	187	78.57	
ทำให้มีการจ้างแรงงานในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น	164	68.91	

23. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นการศึกษาเพื่อทดสอบความรู้ของราษฎรในพื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการใช้คำถามที่มีคำตอบในลักษณะเชิงบวกและเชิงลบ รวมจำนวน 15 คำถาม ซึ่งหากราษฎรตอบคำถามในแต่ละข้อได้ถูกต้องจะได้คะแนนข้อละ 1 คะแนน และหากตอบผิด ได้ 0 คะแนน ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ตอบคำถามได้คะแนนความรู้ความเข้าใจฯ อยู่ในช่วง 13-15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมาตอบคำถามได้คะแนน 10-12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 28.99 น้อยที่สุดตอบคำถามได้คะแนน 6-9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.66 คะแนน ได้คะแนนมากที่สุด เท่ากับ 15 คะแนน และได้คะแนนต่ำสุด เท่ากับ 6 คะแนน จากผลคะแนนดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ราษฎรที่ทำการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อยู่ในระดับสูง รายละเอียดของคะแนนปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แถมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ระดับคะแนน	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
6 - 9 คะแนน (ต่ำ)	15	6.30	เฉลี่ย = 12.66 คะแนน
10 - 12 คะแนน (ปานกลาง)	69	28.99	มากที่สุด = 15 คะแนน
13 - 15 คะแนน (สูง)	154	64.71	น้อยที่สุด = 6 คะแนน

จากคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรดังกล่าว เมื่อสรุปคะแนนเป็นรายชื่อ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาศาสนาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยสามารถตอบคำถามถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 ได้แก่ ข้อที่ 14 ข้อความว่า “ไฟป่าที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นไฟที่เกิดลุกไหม้ขึ้นเองตามธรรมชาติในป่าทั้งสิ้น” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 98.74

อันดับที่ 2 ได้แก่ ข้อที่ 15 ข้อความว่า “การตัดไม้ในป่ามาเผาถ่าน เป็นสิ่งที่ราษฎรทุกคนควรกระทำเพราะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 97.48

อันดับที่ 3 ได้แก่ ข้อที่ 11 ข้อความว่า “การประชุมชี้แจงด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของทางราชการ เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ราษฎรสมควรที่จะต้องเข้าร่วมรับฟังด้วยทุกครั้ง” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 96.22

ส่วนคำถามข้อที่ราษฎรตอบถูกน้อยที่สุด 3 อันดับแรก มีดังนี้

อันดับที่ 1 ได้แก่ ข้อที่ 12 ข้อความว่า “การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ ของชาติไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่มีความสำคัญเท่าการปลูกสร้างสวนป่า” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 39.92

อันดับที่ 2 ได้แก่ ข้อที่ 10 ข้อความว่า “ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การฟื้นฟูหรือการอนุรักษ์ฯ ควรปล่อยให้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 68.91

อันดับที่ 3 ได้แก่ ข้อที่ 2 ข้อความว่า “การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ราษฎรไม่มีหน้าที่แต่อย่างใด” มีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 74.37

ทั้งนี้ รายละเอียดของการตอบคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในแต่ละข้อ ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ข้อความ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้			
	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ หมายถึง การนำเอาทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถใช้นานที่สุดและยั่งยืน	228	95.80	10	4.20
2. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ราษฎรไม่มีหน้าที่แต่อย่างใด	177	74.37	61	25.63
3. ทรัพยากรป่าไม้ถือได้ว่าเป็นแหล่งศูนย์รวมของอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม รวมถึงยารักษาโรค ของมนุษย์และสัตว์ป่า	227	95.38	11	4.62
4. ทรัพยากรป่าไม้ เป็นสมบัติส่วนรวมของชาติ ที่ทุกท่านจะต้องร่วมกันดูแลรักษาไว้ให้คงอยู่ตลอดไป	202	84.87	36	15.13
5. ทรัพยากรป่าไม้ เป็นสมบัติส่วนรวมของทุกท่าน ท่านจึงสามารถนำทรัพยากรป่าไม้มาใช้ได้ตามใจชอบ	178	74.79	60	25.21
6. ทรัพยากรป่าไม้ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว และช่วยทำให้คนในชุมชนมีรายได้เสริมจากการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว	195	81.93	43	18.07
7. หากพื้นที่ทำกินหรืออาหารของท่านไม่เพียงพอ ท่านสามารถที่จะเข้าไปจับจองที่ทำกินในพื้นที่ป่าได้ตามใจชอบ	219	92.02	19	7.98
8. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นผลดีที่ทำให้ราษฎรมีที่ดินทำกิน และมีอาหารในการบริโภคมากขึ้น	218	91.60	20	8.40
9. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก และเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้มากขึ้น	219	92.02	19	7.98
10. ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การฟันฟืนหรือการอนุรักษ์ฯ ควรปล่อยให้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	164	68.91	74	31.09
11. การประชุมชี้แจงด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของทางราชการ เป็นสิ่งที่จำเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ราษฎรสมควรที่จะต้องเข้าร่วมรับฟังด้วยทุกครั้ง	229	96.22	9	3.78
12. การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ ของชาติไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่มีความสำคัญเท่าการปลูกสร้างสวนป่า	95	39.92	143	60.08

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้			
	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. การที่ท่านได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับด้านป่าไม้จะทำให้ มีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรป่าไม้ได้มากขึ้น	196	82.35	42	17.65
14. ไฟป่าที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นไฟที่เกิดลุกไหม้ขึ้นเอง ตามธรรมชาติในป่าทั้งสิ้น	235	98.74	3	1.26
15. การตัดไม้ในป่ามาเผาถ่าน เป็นสิ่งที่ราษฎรทุกคนควรกระทำ เพราะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	232	97.48	6	2.52
เฉลี่ย	201	84.43	37	15.57

ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษาวิจัยเพื่อหาระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับราษฎรในพื้นที่ จำนวนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) การปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร มีคำถามกิจกรรมย่อย จำนวน 12 ข้อ (2) การมีส่วนร่วมของราษฎร มีคำถามกิจกรรมย่อย จำนวน 6 ข้อ และ (3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่โครงการ มีคำถามกิจกรรมย่อย จำนวน 10 ข้อ รวมเป็นคำถามจำนวนทั้งสิ้น 28 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามตามแบบของ Likert's Scale แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด ได้ 5 คะแนน เห็นด้วยมาก ได้ 4 คะแนน เห็นด้วยปานกลาง ได้ 3 คะแนน เห็นด้วยน้อย ได้ 2 คะแนน และไม่เห็นด้วย ได้ 1 คะแนน ซึ่งความเป็นไปได้ของคะแนนความคิดเห็นของราษฎรแต่ละคน จะได้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 140 คะแนน และจะได้คะแนนต่ำสุดไม่น้อยกว่า 28 คะแนน เมื่อรวมคะแนนของแต่ละคนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากนั้น นำคะแนนที่ได้จากการตอบคำถามของราษฎรมาหาค่าของระดับความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่ง โดยการหาค่าเฉลี่ยคำตอบของราษฎรทุกราย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับอันตรภาคชั้นที่ได้คำนวณไว้ เพื่อบ่งบอกถึงระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ได้ต่อไป

จากผลการศึกษา เมื่อแบ่งคะแนนความคิดเห็นของราษฎรออกเป็น 5 ช่วงเท่า ๆ กัน พบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีคะแนนความคิดเห็นต่อโครงการฯ อยู่ในช่วง 96-117 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 62.61 รองลงมา มีคะแนนความคิดเห็นต่อโครงการฯ อยู่ในช่วง 118-140 คิดเป็นร้อยละ 31.51 และที่เหลือมีคะแนนความคิดเห็นต่อโครงการฯ อยู่ในช่วง 73-95 คะแนน 28-50 คะแนน และอยู่ในช่วง 51-72 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 3.78, 1.26 และร้อยละ 0.84 ตามลำดับ รายละเอียดของคะแนนความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับคะแนนความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ระดับคะแนน	จำนวน (n=238)	ร้อยละ	หมายเหตุ
28 – 50 คะแนน	3	1.26	เฉลี่ย = 110.77 คะแนน
51 – 72 คะแนน	2	0.84	มากที่สุด = 133 คะแนน
73 – 95 คะแนน	9	3.78	น้อยที่สุด = 46 คะแนน
96 – 117 คะแนน	149	62.61	
118 – 140 คะแนน	75	31.51	

เมื่อทำการหาค่าเฉลี่ยคำตอบทุกข้อของราษฎรทุกราย ซึ่งสามารถที่จะบ่งบอกถึงความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ รวมทั้งการหาค่าเฉลี่ยของคำตอบเป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับอันตรภาคชั้นที่ได้คำนวณไว้ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.97 เมื่อแยกระดับความคิดเห็นของราษฎรออกเป็นรายด้าน พบว่า (1) ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.78 (2) ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 4.03 และ (3) ความคิดเห็นด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 4.12 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรมีข้อดีเป็นส่วนใหญ่ จึงถือว่าเป็นโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่น่าพอใจของราษฎร ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฯ ที่จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และระดับค่าเฉลี่ยในภาพรวม ปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับคะแนนความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ข้อความ	ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย										Mean	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการ											3.78	
1. การดำเนินโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ควรปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของภาครัฐเป็นผู้ดำเนินโครงการเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น	116	48.73	17	7.14	34	14.29	32	13.45	39	16.39	3.58	1.57
2. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่โดยรวมแต่อย่างใด	51	21.43	102	42.86	66	27.73	17	7.14	2	0.84	3.77	0.90
3. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ควรสิ้นสุดโครงการเท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และไม่ควรมีการดำเนินการเพิ่มเติมอีกในปีต่อไป	38	15.97	15	6.30	9	3.78	7	2.94	169	71.01	1.93	1.56
4. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ต่อท้องถิ่นโดยรวม	115	48.32	101	42.44	20	8.40	2	0.84	0	0.00	4.38	0.68
5. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีการคัดเลือกพื้นที่ป่าเพื่อดำเนินการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าที่เหมาะสม	83	34.87	101	42.44	41	17.23	8	3.36	5	2.10	4.05	0.92
6. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเสื่อมโทรมโดยทั่วไป เพื่อความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าแห่งนี้	119	50.00	99	41.60	12	5.04	7	2.94	1	0.42	4.38	0.75
7. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายเท่าที่ผ่านมา ได้รับการยอมรับและได้รับความร่วมมือจากราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างดี	66	27.73	115	48.32	48	20.17	9	3.78	0	0.00	4.00	0.80

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย										Mean	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการ (ต่อ)												
8. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายเท่าที่ผ่านมา ส่งผลทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นอย่างเห็นได้ชัด	141	59.25	79	33.19	14	5.88	4	1.68	0	0.00	4.50	0.69
9. พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการตามโครงการฯ ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น เพราะโครงการนี้ทำให้สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นในพื้นที่มากกว่าการนำพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ	82	34.45	130	54.63	16	6.72	3	1.26	7	2.94	4.16	0.84
10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าของโครงการฯ อพยพออกไปจัดที่ทำกินอยู่นอกพื้นที่ และนำพื้นที่มาปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการต่อไป	30	12.61	20	8.40	17	7.14	1	0.42	170	71.43	1.90	1.50
11. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยดักตะกอนที่ไหลมา กับน้ำตามลำธารต่าง ๆ ในพื้นที่ได้มากขึ้น	113	47.48	107	44.96	13	5.46	5	2.10	0	0.00	4.38	0.69
12. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยชะลอและลดการกัดเซาะพังทลายของดินในพื้นที่ได้มากขึ้น	112	47.06	107	44.96	12	5.04	6	2.52	1	0.42	4.36	0.73

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย										Mean	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร											4.03	
1. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	46	19.33	140	58.82	45	18.91	7	2.94	0	0.00	3.95	0.71
2. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	62	26.05	127	53.36	42	17.65	5	2.10	2	0.84	4.02	0.77
3. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	57	23.95	140	58.82	36	15.13	5	2.10	0	0.00	4.05	0.69
4. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	113	47.48	80	33.61	40	16.81	3	1.26	2	0.84	4.26	0.84

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย										Mean	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร (ต่อ)												
5. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	34	14.29	167	70.16	32	13.45	2	0.84	3	1.26	3.95	0.65
6. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง	48	20.17	150	63.02	31	13.03	6	2.52	3	1.26	3.98	0.74
ความคิดเห็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่											4.12	
1. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่เกิดประโยชน์แก่หมู่บ้านและประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก	86	36.13	134	56.31	14	5.88	3	1.26	1	0.42	4.26	0.66
2. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่มีส่วนช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงเป็นอย่างมาก	90	37.82	115	48.32	29	12.18	3	1.26	1	0.42	4.22	0.74
3. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีไม้ใช้สอยเพิ่มมากขึ้น	69	28.99	109	45.80	15	6.30	5	2.10	40	16.81	3.68	1.36

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย										Mean	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ (ต่อ)												
4. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีสัตว์ป่ามาใช้เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น	62	26.05	82	34.45	42	17.65	18	7.56	34	14.29	3.50	1.34
5. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีของป่าและพืชผักป่ามาใช้เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น	103	43.28	105	44.12	25	10.50	5	2.10	0	0.00	4.29	0.74
6. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีพืชสมุนไพรมาใช้สอยเพิ่มมากขึ้น	58	24.37	143	60.08	32	13.45	5	2.10	0	0.00	4.07	0.68
7. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยลดปัญหาการว่างงานและช่วยลดปัญหาเสพติดลงได้ทางหนึ่ง	88	36.97	127	53.37	17	7.14	2	0.84	4	1.68	4.23	0.76
8. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถทำให้ราษฎรในพื้นที่มีน้ำใช้สอยเพื่ออุปโภคและบริโภคมากขึ้น	104	43.70	115	48.32	14	5.88	5	2.10	0	0.00	4.34	0.68
9. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีส่วนช่วยทำให้หมู่บ้านในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงได้รับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ดีขึ้น	111	46.64	107	44.96	14	5.88	2	0.84	4	1.68	4.34	0.77
10. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีส่วนทำให้ราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง มีคุณภาพชีวิตและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	80	33.61	144	60.51	7	2.94	7	2.94	0	0.00	4.25	0.65
เฉลี่ย	81	34.17	106	44.69	26	11.06	7	2.76	18	7.32	3.96	

**ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่**

การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ขนาดพื้นที่ถือครอง อาชีพหลัก รายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อนำไปหาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยวิธีทดสอบทางสถิติไคสแควร์ ตัวแปรอิสระที่กำหนดไว้ได้จัดแบ่งกลุ่มโดยอาศัยลักษณะเฉพาะของตัวแปรที่สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มได้อย่างชัดเจน หรือจัดแบ่งกลุ่มโดยใช้ค่าเฉลี่ยหรือค่าช่วงของตัวแปรเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม รายละเอียดของการแบ่งกลุ่มตัวแปรอิสระ ได้กล่าวโดยละเอียดไว้ในแต่ละสมมติฐาน

ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้จัดแบ่งกลุ่มความคิดเห็นของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อโครงการฯ ที่มีค่าเท่ากับ 110.77 คะแนน เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม ดังนี้ (1) กลุ่มของราษฎรที่มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ มาก หมายถึง กลุ่มราษฎรที่ได้คะแนนความคิดเห็นมากกว่าค่าเฉลี่ย (ได้คะแนนอยู่ในช่วง 111-133 คะแนน) ซึ่งมีราษฎรอยู่ในกลุ่มนี้ จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ (2) กลุ่มของราษฎรที่มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ น้อย หมายถึง กลุ่มราษฎรที่ได้คะแนนความคิดเห็นน้อยกว่าค่าเฉลี่ย (ได้คะแนนอยู่ในช่วง 46-110 คะแนน) ซึ่งมีราษฎรอยู่ในกลุ่มนี้ จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน เมื่อแบ่งกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ต่อไป ซึ่งผลการทดสอบปรากฏดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งระดับการศึกษาของราษฎรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (2) กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และ (3) กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือสูงกว่า จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มี

ความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 54.50 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 45.50 กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 48.10 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 51.90 และกลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 28.60 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 71.40

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาผู้นำแม่แถมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.039 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาผู้นำแม่แถมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มอื่น ทั้งนี้ อาจเกิดจากราษฎรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นราษฎรที่มีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในหมู่บ้านและมีอายุมาก จึงได้รับรู้ถึงสภาพความสมบูรณ์และความเสื่อมโทรมลงของสภาพป่าในปัจจุบัน จึงอยากให้มีการดำเนินโครงการเพื่อให้สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์กลับคืนมาดังเดิม จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ ที่มากกว่าดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาผู้นำแม่แถมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ระดับการศึกษา	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาผู้นำแม่แถมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 4	85(54.50)	71(45.50)	156(100.00)
ประถมศึกษาปีที่ 6	26(48.10)	28(51.90)	54(100.00)
มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	8(28.60)	20(71.40)	28(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 6.473	Significance = 0.039	df = 2	

สมมติฐานที่ 2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีค่าเท่ากับ 3.65 คน เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อย (มีจำนวน 1-3 คน) และ (2) กลุ่มราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมาก (มีจำนวน 4-7 คน) จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อย มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 54.40 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 45.60 และกลุ่มราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 46.70 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 53.30

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.239 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่า ราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากหรือน้อย มีความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ไปในแนวทางเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
น้อย (1-3 คน)	56(54.40)	47(45.60)	103(100.00)
มาก (4-7 คน)	63(46.70)	72(53.30)	135(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 1.386	Significance = 0.239	df = 1	

สมมติฐานที่ 3 ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานที่มีค่าเท่ากับ 47.91 ปี เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานไม่นาน (มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน 3-47 ปี) และ (2) กลุ่มราษฎรที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานนาน (มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน 48-97 ปี) จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานไม่นาน มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 48.80 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 51.20 และกลุ่มราษฎรที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานนาน มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 51.30 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 48.70

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.697 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่า ราษฎรที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานไม่นานหรือนาน มีความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ไปในแนวทางเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ไม่นาน (3-47 ปี)	59(48.80)	62(51.20)	121(100.00)
นาน (48-97 ปี)	60(51.30)	57(48.70)	117(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi - square = 0.151	Significance = 0.697	df = 1	

สมมติฐานที่ 4 ขนาดพื้นที่ถือครอง มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งขนาดพื้นที่ถือครองของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ถือครองที่มีค่าเท่ากับ 8 ไร่ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองน้อย (มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 8 ไร่) และ (2) กลุ่มราษฎรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองมาก (มีพื้นที่ถือครองมากกว่า 8 ไร่) จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองน้อย มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 40.10 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 59.90 และกลุ่มราษฎรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองมาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 64.60 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 35.40

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครอง กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ขนาดพื้นที่ถือครองมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองมาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่มีขนาดพื้นที่ถือครองน้อย ทั้งนี้ อาจเกิดจากราษฎรกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นราษฎรที่มีอาชีพเกษตรกรรม จึงมีความต้องการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร จึงอาจได้รับผลกระทบจากการที่สภาพป่าในพื้นที่เสื่อมโทรมลง ทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล จึงอยากให้มีการดำเนินโครงการเพื่อให้สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์กลับคืนมาดังเดิม จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ ที่มากกว่าดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ขนาดพื้นที่ถือครอง	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
น้อย (0.50-8.00 ไร่)	57(40.10)	85(59.90)	142(100.00)
มาก (มากกว่า 8 ไร่)	62(64.60)	34(35.40)	96(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 13.688	Significance < 0.001		df = 1

สมมติฐานที่ 5 อาชีพหลัก มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนา
ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งอาชีพหลักของราษฎร
ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก (2) กลุ่มของราษฎรที่
มีอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพหลัก และ (3) กลุ่มราษฎรที่มีอาชีพอื่น ๆ เป็นอาชีพหลัก (อาชีพค้าขาย
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และมีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัวอาชีพหลัก) จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎร
ที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 53.40 มีความคิดเห็น
ที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 46.60 กลุ่มราษฎรที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพหลัก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วย
มาก ร้อยละ 39.10 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 60.90 และกลุ่มราษฎรที่มีอาชีพอื่น ๆ
เป็นอาชีพหลัก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 31.80 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 68.20

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลัก กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการ
พัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญ
ทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.088 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็น
การปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อ
โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึง
สรุปได้ว่า ราษฎรที่มีอาชีพใด ๆ เป็นอาชีพหลัก มีความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและ
แม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ไปในแนวทางเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ
แม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

อาชีพหลัก	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ แม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ภาคเกษตรกรรม	103(53.40)	90(46.60)	193(100.00)
รับจ้าง	9(39.10)	14(60.90)	23(100.00)
อื่น ๆ	7(31.80)	15(68.20)	22(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 4.872	Significance = 0.088	df = 2	

สมมติฐานที่ 6 รายได้ของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งรายได้ของครัวเรือนของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือนที่มีค่าเท่ากับ 53,836.13 บาท เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่มีรายได้ของครัวเรือนน้อย (มีรายได้น้อยกว่า 53,836.13 บาท) และ (2) กลุ่มราษฎรที่มีรายได้ของครัวเรือนมาก (มีรายได้มากกว่า 53,836.13 บาท) จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่มีรายได้ของครัวเรือนน้อย มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 57.10 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 42.90 และกลุ่มราษฎรที่มีรายได้ของครัวเรือนมาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 39.80 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 60.20

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือน กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.008 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่มีรายได้ของครัวเรือนน้อย มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่มีรายได้ของครัวเรือนมาก ทั้งนี้ อาจเกิดจากรายกรกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นราษฎรที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม จึงมีความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร รวมถึงความต้องการของป่าหรือผลผลิตอื่น ๆ จากป่านำมาใช้เพื่อการครองชีพ อยากให้มีการดำเนินโครงการเพื่อให้สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ ที่มากกว่าดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

รายได้ของครัวเรือน	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
	น้อย	80(57.10)	60(42.90)
มาก	39(39.80)	59(60.20)	98(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 6.939	Significance = 0.008		df = 1

สมมติฐานที่ 7 การรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งการรับรู้ข่าวสารของราษฎรออกเป็น 5 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่ไม่ได้รับข่าวสาร (2) กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 1 ครั้ง (3) กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 2 ครั้ง (4) กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 3 ครั้ง และกลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสารมากกว่า 3 ครั้ง จากการจัดแบ่งกลุ่ม พบว่า กลุ่มราษฎรที่ไม่ได้รับข่าวสาร มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 72.70 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 27.30 กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 1 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 96.30 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 3.70 กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 2 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 78.60 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 21.40 กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 3 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 57.90 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 42.10 กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสารมากกว่า 3 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 32.40 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 67.60

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสาร 1 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่ไม่ได้รับข่าวสาร และกลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสารมากกว่า 2 ครั้ง ทั้งนี้ อาจเกิดจากราษฎรกลุ่มนี้ได้รับข่าวสารมาจากเจ้าหน้าที่ของโครงการหรือผู้นำชุมชนที่ได้เผยแพร่ข่าวสารในด้านบวก จึงเห็นด้วยกับโครงการมากกว่า ส่วนกลุ่มราษฎรที่ไม่ได้รับข่าวสารมีความเห็นด้วยกับโครงการรองลงมา เนื่องจากไม่ได้รับทราบข่าวความเคลื่อนไหวของโครงการ ไม่รู้จักโครงการที่ดีพอจึงเห็นด้วยกับโครงการน้อยกว่า สำหรับกลุ่มราษฎรที่ได้รับข่าวสารมากกว่า 3 ครั้ง ได้รับข่าวสารมากจากแหล่งข่าวสารจำนวนหลายแหล่ง ซึ่งแหล่งข่าวต่าง ๆ อาจจะทำให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกัน หรืออาจจะได้รับข้อมูลที่เป็นด้านลบของโครงการด้วย จึงทำให้เห็นด้วยกับโครงการน้อยที่สุด รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนา
ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การรับรู้ข่าวสาร	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ แม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ไม่ได้รับ	24(72.70)	9(27.30)	33(100.00)
ได้รับ 1 ครั้ง	26(96.30)	1(3.70)	27(100.00)
ได้รับ 2 ครั้ง	11(78.60)	3(21.40)	14(100.00)
ได้รับ 3 ครั้ง	11(57.90)	8(42.10)	19(100.00)
ได้รับมากกว่า 3 ครั้ง	47(32.40)	98(67.60)	145(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 52.949	Significance < 0.001	df = 4	

สมมติฐานที่ 8 การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และ(2) กลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่ากลุ่มราษฎรไม่เข้าร่วม มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.90 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 73.10 กลุ่มราษฎรที่เข้าร่วม มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 52.80 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 47.20

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.013 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่เข้าร่วม มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่ไม่เข้าร่วม ทั้งนี้ เนื่องจากราษฎรกลุ่มนี้เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการแล้ว ได้เห็นประโยชน์ของโครงการมีประโยชน์อย่างไร

จึงเห็นด้วยกับโครงการมากกว่า ส่วนกลุ่มราษฎรที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ก็จะไม่เคยทราบถึงประโยชน์ของโครงการ จึงเห็นด้วยกับโครงการน้อยกว่า รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ไม่เข้าร่วม	7(26.90)	19(73.10)	26(100.00)
เข้าร่วม	112(52.80)	100(47.20)	212(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)
Chi – square = 6.218	Significance = 0.013	df = 1	

สมมติฐานที่ 9 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ และ(2) กลุ่มราษฎรที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่า กลุ่มราษฎรที่ไม่ได้รับผลประโยชน์ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 31.30 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 68.80 กลุ่มราษฎรที่ได้รับผลประโยชน์ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 51.40 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 48.60

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.120 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการตรวจสอบค่าร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่

ไม่ได้รับผลประโยชน์ แต่เนื่องจากโครงการได้ก่อตั้งได้ยังไม่นาน ผลประโยชน์ที่จะตกไปสู่ราษฎร ยังไม่เต็มที่และทั่วถึง ทำให้ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มราษฎรที่มีต่อโครงการทั้งสองกลุ่มมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผลประโยชน์ที่ได้รับไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อโครงการ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการกับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ไม่ได้รับ	5(31.30)	11(68.80)	16(100.00)
ได้รับ	114(51.40)	108(48.60)	222(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)

Chi – square = 2.412 Significance = 0.120 df = 1

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานได้แบ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มราษฎรที่ความรู้น้อย และ(2) กลุ่มราษฎรที่มีความรู้มาก จากการจัดแบ่งกลุ่มพบว่ากลุ่มราษฎรมีความรู้น้อย มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 20.20 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 79.80 กลุ่มราษฎรที่มีความรู้มาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 66.20 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 33.80

เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ จากการตรวจสอบค่า

ร้อยละจากตารางความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มราษฎรที่มีความรู้ความเข้าใจมาก มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากต่อโครงการฯ มากกว่าราษฎรกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากราษฎรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเดียวกับราษฎรกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการ ซึ่งมีผลทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์มากขึ้น จึงเห็นด้วยกับโครงการมากกว่า ส่วนกลุ่มราษฎรที่มีความรู้ความเข้าใจน้อย เป็นราษฎรกลุ่มเดียวกับราษฎรกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการน้อยกว่าอยู่แล้ว จึงทำให้เห็นด้วยกับโครงการน้อยกว่า รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ แม่แคมและแม่สาย		
	มาก	น้อย	รวม
ความรู้ที่น้อย	17(20.20)	67(79.80)	84(100.00)
ความรู้ที่มาก	102(66.20)	52(33.80)	154(100.00)
รวม	119(50.00)	119(50.00)	238(100.00)

Chi – square = 45.996

Significance < 0.001

df = 1

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ได้แก่ ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ถือครอง รายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน อาชีพหลัก และผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว ค่าสถิติไคสแควร์ และค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ มานำสรุปเสนอไว้ดังปรากฏตามตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของ
 ราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	χ^2	Significance
1. ระดับการศึกษา	6.473	0.039
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	1.386	0.239
3. ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน	0.151	0.697
4. ขนาดพื้นที่ถือครอง	13.688	< 0.001
5. อาชีพหลัก	4.872	0.088
6. รายได้ของครัวเรือน	6.939	0.008
7. การรับรู้ข่าวสาร	52.949	< 0.001
8. การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ	6.218	0.013
9. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	2.412	0.120
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	45.996	< 0.001

**ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ
 แม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่**

จากการที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ราษฎรท้องถิ่นได้แสดงถึงปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และ
 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการ
 ศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ตอบคำถามในส่วนนี้ จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ
 67.65 และไม่ตอบคำถามในส่วนนี้ จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.35 และจากการสรุปรวบรวม
 ประเด็นจากการแสดงถึงปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
 พัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ต่อส่วนรวม
 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการตามโครงการต่อไปอย่างต่อเนื่อง (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.39 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

2. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำฝายแม้วหรือฝายชั่วคราวเพื่อกักเก็บน้ำในพื้นที่เพิ่มเติมในจุดต่าง ๆ จะเกิดประโยชน์กับราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างมาก (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.31 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

3. ควรมีการสำรวจพื้นที่ถือครองของราษฎรให้เกิดความชัดเจน เพื่อป้องกันผลกระทบหรือเกิดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.37 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

4. ควรดำเนินการนำไม้ผลมาปลูกในพื้นที่โครงการ และนำมาให้ราษฎรในพื้นที่ได้ปลูกในพื้นที่ของตนเองด้วย เพื่อที่จะสามารถใช้เป็นพืชอาหารหรือไม้ผลกินได้ จะช่วยแก้ปัญหาการบุกพื้นที่ป่าได้อีกทางหนึ่ง (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.40 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

5. ควรมีการส่งเสริมด้านอาชีพของราษฎรในพื้นที่ให้สามารถประกอบอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้กับราษฎร รวมถึงการอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพเพิ่มเติมด้วย (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.16 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดขอบเขตพื้นที่ของโครงการ และกำหนดพื้นที่ทำกินของราษฎรให้ชัดเจน โดยควรกันพื้นที่ป่าบางส่วนให้เป็นที่ทำกินของราษฎร (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.30 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

7. ต้องการให้ทางราชการกันคืนพื้นที่ทำกินของราษฎร ในพื้นที่ที่ราษฎรเคยได้อยู่อาศัยมาก่อนการประกาศเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยหรือทำกินได้เหมือนเดิม (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.81 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

8. เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรเข้าร่วมประชุมกับผู้นำชุมชน/ผู้นำหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการให้ผู้นำดังกล่าวได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.47 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

9. ควรให้ราษฎรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เช่น ร่วมปลูกป่า และดูแลรักษาป่าให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.60 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

10. เมื่อดำเนินการปลูกป่าตามโครงการไปแล้ว ควรมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลในการฟื้นฟูสภาพป่าอย่างเป็นรูปธรรม (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.12 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

11. การคัดเลือกพื้นที่ปลูกป่า ไม่ควรคัดเลือกพื้นที่ที่ทับซ้อนพื้นที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่ (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.63 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

12. หน่วยงานภาครัฐควรมีการดำเนินการกันพื้นที่ป่าบางส่วนให้เป็นพื้นที่ป่าชุมชนของส่วนรวม (มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.53 ของผู้แสดงความคิดเห็น)

สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ได้สรุปผลการศึกษาวิจัยได้ตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ราษฎรที่ทำการศึกษาล้วนมีตำแหน่งในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครัวเรือน เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย เท่ากับ 47.63 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชายเฉลี่ย 2.03 คน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิงเฉลี่ย 1.75 คน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนรวมเฉลี่ย 3.65 คน มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานเฉลี่ย เท่ากับ 47.91 ปี มีพื้นที่ถือครองทุกราย มีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย เท่ากับ 8.00 ไร่ มีลักษณะที่ดินถือครองเป็นที่ดินของตนเอง และที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน มีอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวน) เป็นอาชีพหลัก มีอาชีพรอง มีอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง มีรายได้จากอาชีพหลักเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 40,088.24 บาท มีรายได้จากอาชีพรองเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 20,073.62 บาท มีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 53,836.13 บาท มีรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 43,781.51 บาท มีถิ่นฐานอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน ส่วนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น ย้ายถิ่นฐานมาจากตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน ได้รับรู้ข่าวสาร โดยได้รับรู้ข่าวสารจากผู้นำชุมชน/หัวหน้ากลุ่ม เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ในส่วนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ เคยเข้าร่วมกิจกรรมร่วมปลูกป่าในวันสำคัญของชาติ เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ในส่วนที่เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการ เคยได้รับผลประโยชน์ในการทำให้มีปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

2. ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.97 เมื่อแยกระดับความคิดเห็นของราษฎรออกเป็นรายด้าน พบว่า (1) ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.78 (2) ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 4.03 และ (3) ความคิดเห็นด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 4.12 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า

การดำเนินการของโครงการฯ ในมุมมองของราษฎรมีข้อดีเป็นส่วนใหญ่ จึงถือว่าเป็นโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่น่าพอใจของราษฎร

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ถือครองรายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน อาชีพหลัก ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาดำและมีรายได้ของครัวเรือนน้อย มีความคาดหวังว่าโครงการแห่งนี้จะช่วยพัฒนายกระดับฐานะทางด้านเศรษฐกิจแก่ครอบครัวได้ ขณะที่กลุ่มราษฎรที่มีพื้นที่ถือครองมากก็มีความคาดหวังว่าโครงการแห่งนี้จะมีส่วนช่วยเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่จนสามารถทำราษฎรที่มีพื้นที่ถือครองมากสามารถให้สร้างรายได้จากเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ได้ สำหรับกลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการแล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มมากขึ้นจึงมีความคิดเห็นด้วยกับโครงการนี้ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับสูง ถือว่าเป็นโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่น่าพอใจของราษฎร ดังนั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องรักษามาตรฐานในการบริหารจัดการโครงการให้อยู่ในระดับที่สูงเช่นนี้ให้ต่อเนื่องต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ถือครอง รายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ แต่เมื่อตรวจสอบคำร้อยละที่ได้พบว่า กลุ่มราษฎรที่มี

ระดับการศึกษาต่ำ มีขนาดพื้นที่ถือครองมาก มีรายได้ของครัวเรือนน้อย ได้รับข่าวสาร จำนวน 1 ครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่มากกว่า ราษฎรกลุ่มอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มราษฎรที่มีการศึกษาต่ำและมีรายได้ของครัวเรือนน้อย มีความคาดหวังว่าโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายจะช่วยพัฒนาระดับฐานะทางด้านเศรษฐกิจแก่ครอบครัวได้ ขณะที่กลุ่มราษฎรที่มีพื้นที่ถือครองมากก็มีความคาดหวังว่าโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายจะมีส่วนช่วยเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่จนสามารถทำราษฎรที่มีพื้นที่ถือครองมากสามารถให้สร้างรายได้จากเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ได้ สำหรับกลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการแล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มมากขึ้นจึงมีความคิดเห็นด้วยกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ดังนั้น หากหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการต้องการจะพัฒนาปรับปรุง บริหารจัดการโครงการ หรือดำเนินกิจกรรมใหม่เพิ่มเติม และมีความต้องการจะให้ราษฎรในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการแล้ว ควรขอความร่วมมือจากราษฎรกลุ่มราษฎรที่มีระดับการศึกษาต่ำ มีขนาดพื้นที่ถือครองมาก มีรายได้ของครัวเรือนน้อย ได้รับข่าวสาร จำนวน 1 ครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก ก่อนเป็นอันดับแรก พร้อมนี้โครงการฯ ควรริบประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจ กับราษฎรกลุ่มที่มีการศึกษาสูง กลุ่มที่มีขนาดพื้นที่น้อย กลุ่มที่มีรายได้ของครัวเรือนมาก กลุ่มที่ไม่ได้รับข่าวสารและกลุ่มที่ได้รับข่าวสารมากเกินไป กลุ่มราษฎรที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้อย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นด้วยกับโครงการน้อยกว่า เพราะเมื่อไม่เห็นด้วยกับโครงการอาจจะเป็นเพราะไม่เข้าใจในการบริหารจัดการของโครงการ จนอาจรวมตัวกันสร้างปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโครงการได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ได้รับการยอมรับจากราษฎรในพื้นที่ ซึ่งมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับสูง ดังนั้นหากโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ต้องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการจัดการโครงการฯ จะต้องทำการศึกษาถึงความพร้อมหรือศักยภาพของราษฎรในพื้นที่ที่มีความพร้อมหรือมีศักยภาพที่เพียงพอที่จะส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและราษฎรได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมป่าไม้. 2543. สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย 2543. ส่วนศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักสารสนเทศ กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ.
- บุญชนก คู่บารมี. 2542. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองที่มีต่อระบบตรวจคนเข้าเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทีป ลิสกุลรักษ์. 2547. ความคิดเห็นของราษฎรต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาช้างป่ากุกบุรี ของโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุกบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุกบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520. ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. 2531. การวัดทัศนคติ. คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- มิตรชัย อานันทนสกุล. 2544. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในหมู่บ้านห้วยหินดำ หมู่ที่ 6 ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุทธศิลป์ สุวรรณวงศ์. 2547. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรืองเวทย์ แสงรัตนา. 2522. ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตราการเพิ่มของประชากรไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิวัฒน์ ศรีธนบุตร. 2544. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู ท้องที่บ้านทุ่งมะกอก ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิศิษฐ์ จันทรโณทัย. 2544. ความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อโครงการป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนของป่าโคกหนองนอ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศักดิ์ แก้วมรกต. 2544. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าสองยาง ท้องที่บ้านแม่อุสุ ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีสุรางค์ ทิณะกุล, สมจิตต์ รัตนอุดมโชค, ทรงศักดิ์ นิธิปริษา, สมศักดิ์ เทศสวัสดิ์วงศ์ และเวชชัย สังข์สาย. 2542. การคิดและการตัดสินใจ. โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา. เว็บไซต์เอนดูเคชั่น, กรุงเทพฯ.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ดั่งสุวรรณ และฐิติพงษ์ ธรรมานุสรณ์. 2522. จิตวิทยาสังคม. ชัยศิริการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

สาธิต ต้นติกฤตยา. 2546. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนของราษฎรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเลนดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุบงกช จามิกร. 2526. สถิติวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ 13. 2547. สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี 2547 โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย. สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 13, เมืองแพร่การพิมพ์ จังหวัดแพร่.

อมร โมสิกมาศ. 2545. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความคิดเห็นของชาวประมงในการฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ดินเลนงอกใหม่ บ้านแหลม อำเภอบ้านลาด จังหวัด นครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Gage, J.A. 1981. **Webster's Dictionary.** Wilcox & Follett Book, Chicago.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education.** McGraw – Hill Book Company, New York.

Morgan, T. and R.A. King. 1971. **Introduction to Psychology.** 5th ed., McGraw – Hill, New York.

Oskamp, S. 1977. **Attitude and Opinion.** Prentice-Hall, Englewood Cliffs. New Jersey.

Remmers, H.H., H.L. Gage and J. F. Rummel. 1965. **Practical Introduction to Measurement and Evaluation.** 2nd ed., Harper & Row, New York.

Webster. 1964. **Webster's Third New International Dictionary.** G & C Marrison Company, Massachusetts.

_____. 1966. **New World Dictionary.** Compact School World Publishing Company, New York.

Yamane, T. 1973. **Statistics : An Introductory Analysis.** 3rd ed., Harper International Edition, Tokyo.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเลขที่

แบบสอบถามประกอบการวิจัยเรื่อง

ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่

ถ้อยแถลงของผู้ทำวิจัย

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้เพื่อการศึกษาวิจัยของนิสิตโครงการปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ รุ่นที่ 5 จังหวัดแพร่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ในการสอบถามข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติประกอบวิทยานิพนธ์ และอาจใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ในการที่จะให้การดำเนินการสอดคล้องกับแนวทางความต้องการหรือความคิดเห็นของประชาชนในส่วนที่สามารถดำเนินการได้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการต่าง ๆ ของการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ให้สามารถคงอยู่ได้อย่างยั่งยืนสืบไป ตลอดจนได้รับทราบข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อบกพร่องหรือเป็นข้อดี ในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคตได้ต่อไป และในท้ายที่สุดนี้ ผู้ทำวิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดี

นายอธิติ ถาวร

นิสิตโครงการปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ รุ่นที่ 5 จังหวัดแพร่

แบบสอบถามชุดนี้ ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปของราษฎรที่ทำการศึกษา
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
- ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 วัน เดือน ปี ที่ตอบแบบสอบถาม.....

ตอนที่ 1 สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปของราษฎรที่ทำการศึกษา

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์
 ตามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับตัวของท่านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่งในครัวเรือนของท่าน หัวหน้าครัวเรือน ภรรยา บุตร/ธิดา
2. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ชาย หญิง
3. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....ปี
4. ระดับการศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ
 เรียนหนังสือ จบการศึกษาชั้น.....
5. สถานภาพสมรส โสด สมรส/อยู่ด้วยกัน
 สมรส/แยกกันอยู่ หม้าย/หย่าร้าง
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของท่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน.....คน
 - 6.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย จำนวน.....คน
 - 6.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง จำนวน.....คน
7. ครอบครัวยุคก่อนของท่านได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ นับตั้งแต่เริ่มแรกมาจนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลาโดยประมาณ.....ปี.....เดือน
8. ครอบครัวยุคก่อนของท่านมีที่ดินที่อยู่ในความครอบครองจำนวนเท่าใด (รวมที่ดินที่เป็นที่ตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และที่ดินอื่น ๆ ทุกประเภท ทั้งที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ และไม่มีเอกสารสิทธิ)

ไม่มีที่ดินในความครอบครอง

มีที่ดินในความครอบครอง รวมจำนวน.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่
9. ที่ดินในความครอบครองของท่านตามข้อ 8 เป็นที่ดินในลักษณะใด

ที่ดินของตนเอง รวมจำนวน.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่

ที่ดินเช่าผู้อื่น รวมจำนวน.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่

10. ปัจจุบันครอบครัวของท่านประกอบอาชีพใดเป็นอาชีพหลัก (ให้เลือกตอบอาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดเพียงอาชีพเดียวเท่านั้น)
☐ เกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา)	☐ เกษตรกรรม (ทำสวน)
☐ เกษตรกรรม (เลี้ยงสัตว์)	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้างทั่วไป	☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ ทำธุรกิจส่วนตัว	☐ อื่นๆ ระบุ.....
11. นอกจากประกอบอาชีพหลักตามข้อ 10 แล้ว ครอบครัวของท่านประกอบอาชีพรองอย่างอื่นหรือไม่
☐ ไม่มีอาชีพรอง
☐ ประกอบอาชีพรอง
- กรณีประกอบอาชีพรอง ท่านมีอาชีพใดเป็นอาชีพรอง (อาชีพที่ทำรายได้รองจากอาชีพหลัก)
☐ เกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา)	☐ เกษตรกรรม (ทำสวน)
☐ เกษตรกรรม (เลี้ยงสัตว์)	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้างทั่วไป	☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ ทำธุรกิจส่วนตัว	☐ อื่นๆ ระบุ.....
12. จากการประกอบอาชีพภายในครอบครัวของท่าน เมื่อรวมยอดรายได้ของครอบครัวทุกคนต่อปีปรากฏว่ามีรายได้รวมกันเฉลี่ย เป็นเงินประมาณ.....บาทต่อปี
- 12.1 เป็นรายได้รวมจากอาชีพหลัก เป็นเงินประมาณ.....บาทต่อปี
- 12.2 เป็นรายได้รวมจากอาชีพรอง เป็นเงินประมาณ.....บาทต่อปี
13. ครอบครัวของท่านมีรายจ่ายรวม เป็นเงินประมาณ.....บาทต่อปี
14. ครอบครัวของท่านมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ใด
☐ มีถิ่นฐานอยู่ในที่อยู่ปัจจุบันดั้งเดิม
☐ ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น
- กรณีที่ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่น ท่านย้ายถิ่นฐานมาจากที่ใด
☐ หมู่บ้านอื่นในตำบลเดียวกัน	☐ ตำบลอื่นในอำเภอเดียวกัน
☐ อำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน	☐ ย้ายมาจากจังหวัดอื่น (ระบุ).....
15. ครอบครัวของท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ที่เกี่ยวข้องในทศวรรษ ด้านบ้างหรือไม่ เช่น ความเป็นมาของโครงการ, ความสำคัญของโครงการ, พื้นที่ของโครงการ, ผู้รับผิดชอบโครงการ ฯลฯ
-	
--
☐ ไม่ได้รับ
☐ ได้รับ โดยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวนประมาณ.....ครั้ง

16. กรณีที่ครอบครัวของท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารตามข้อ 15 ท่านได้รับข่าวสารจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้นำชุมชน/หัวหน้ากลุ่ม	☐ เจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานราชการ
☐ วิทยุ	☐ โทรทัศน์
☐ หนังสือพิมพ์	☐ เพื่อนบ้าน/ญาติพี่น้อง
☐ หนังสือประกาศหมู่บ้าน	☐ หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
☐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	☐ อื่นๆ ระบุ.....

17. จากการที่มีโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นต้นมา ในฐานะที่ท่านอาศัยอยู่ในพื้นที่ ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ เช่น ร่วมวางแผน ร่วมกิจกรรมปลูกป่า ร่วมประชาสัมพันธ์โครงการ หรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ บ้างหรือไม่

เคยเข้าร่วมกิจกรรม
 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

กรณีที่ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรม ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมใดบ้าง (ตอบให้ครบทุกข้อที่เคยเข้าร่วม)

☐ ร่วมวางแผนจัดทำโครงการปลูกป่า	☐ ร่วมคัดเลือกพื้นที่ปลูกป่า
☐ ร่วมปฏิบัติงานตามแผนปลูกป่า	☐ ร่วมประชาสัมพันธ์โครงการปลูกป่า
☐ ร่วมปลูกป่าในวันสำคัญของชาติ	☐ ร่วมเป็นแรงงานในการปลูกป่า
☐ ร่วมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการปลูกป่า	☐ ร่วมปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาป่า
☐ ร่วมกิจกรรมรณรงค์ปลูกป่าโครงการ	☐ ร่วมเข้ารับการฝึกอบรม
☐ อื่นๆ ระบุ.....	

18. จากการที่มีโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ในพื้นที่เป็นต้นมา ท่านคิดว่าท่านเคยได้รับประโยชน์ต่าง ๆ จากโครงการดังกล่าวอย่างไรบ้าง

ได้รับ
 ไม่ได้รับ

กรณีที่ครอบครัวของท่านเคยได้รับประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ท่านเคยหรือได้รับประโยชน์ดังต่อไปนี้ในลักษณะใดบ้าง (ตอบให้ครบทุกข้อที่ได้รับ)

☐ ทำให้มีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น	☐ ทำให้มีพืชผัก/ผลไม้ป่าเพิ่มมากขึ้น
☐ ทำให้มีปริมาณน้ำในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น	☐ ทำให้มีพืชสมุนไพร/เชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้น
☐ ทำให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น	☐ ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ
☐ ทำให้มีไม้/ของป่าเพิ่มมากขึ้น	☐ ทำให้มีการจ้างแรงงานในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
☐ อื่น ๆ ระบุ.....	

19. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายคำถามในแต่ละข้อ ที่ท่านเห็นว่า “ถูก” หรือ “ผิด” เพียงข้อละคำตอบเดียว และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ หมายถึง การนำเอาทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถใช้ได้ยาวนานที่สุดและยั่งยืน		
2. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ราษฎรไม่มีหน้าที่แต่อย่างใด		
3. ทรัพยากรป่าไม้ถือได้ว่าเป็นแหล่งศูนย์รวมของอาหาร ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม รวมถึงยารักษาโรค ของมนุษย์และสัตว์ป่า		
4. ทรัพยากรป่าไม้ เป็นสมบัติส่วนรวมของชาติ ที่ทุกท่านจะต้องร่วมกันดูแลรักษาไว้ให้คงอยู่ตลอดไป		
5. ทรัพยากรป่าไม้ เป็นสมบัติส่วนรวมของทุกท่าน ท่านจึงสามารถนำทรัพยากรป่าไม้มาใช้ได้ตามใจชอบ		
6. ทรัพยากรป่าไม้ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว และช่วยทำให้คนในชุมชนมีรายได้เสริมจากการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว		
7. หากพื้นที่ทำกินหรืออาหารของท่านไม่เพียงพอ ท่านสามารถที่จะเข้าไปจับจองที่ทำกินในพื้นที่ป่าได้ตามใจชอบ		
8. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นผลดีที่ทำให้ราษฎรมีที่ดินทำกิน และมีอาหารในการบริโภคมากขึ้น		
9. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก และเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้มากขึ้น		
10. ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การฟันฟืนหรือการอนุรักษ์ฯ ควรปล่อยให้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ		
11. การประชุมชี้แจงด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของทางราชการ เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ราษฎรสมควรที่จะต้องเข้าร่วมรับฟังด้วยทุกครั้ง		
12. การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ ของชาติไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่มีมีความสำคัญเท่าการปลูกสร้างสวนป่า		
13. การที่ท่านได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับด้านป่าไม้ จะทำให้มีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรป่าไม้ได้มากขึ้น		
14. ไฟป่าที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นไฟที่เกิดลุกไหม้ขึ้นเองตามธรรมชาติในป่าทั้งสิ้น		
15. การตัดไม้ในป่ามาเผาถ่าน เป็นสิ่งที่ราษฎรทุกคนควรกระทำเพราะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน		

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายคำถามในแต่ละข้อ ที่ท่านมีความคิดเห็นว่า
 “เห็นด้วยมากที่สุด” “เห็นด้วยมาก” “เห็นด้วยปานกลาง” “เห็นด้วยน้อย” “ไม่เห็นด้วย”
 เพียงข้อละคำตอบเดียวเท่านั้น และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

20. ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการ					
1. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ควรปล่อยให้เป็นที่ของภาครัฐเป็นผู้ดำเนินโครงการเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น					
2. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่โดยรวมแต่อย่างใด					
3. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ควรสิ้นสุดโครงการเท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และไม่ควรมีการดำเนินการเพิ่มเติมอีกในปีต่อไป					
4. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ต่อท้องถิ่นโดยรวม					
5. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีการคัดเลือกพื้นที่ป่าเพื่อดำเนินการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าที่เหมาะสม					
6. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเสื่อมโทรมโดยทั่วไป เพื่อความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าแห่งนี้					
7. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายเท่าที่ผ่านมา ได้รับการยอมรับและได้รับความร่วมมือจากราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างดี					

20. ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย (ต่อ)

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
ความคิดเห็นด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการ (ต่อ)					
8. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายเท่าที่ผ่านมา ส่งผลทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นอย่างเห็นได้ชัด					
9. พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการตามโครงการฯ ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น เพราะโครงการนี้ทำให้สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นในพื้นที่มากกว่าการนำพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ					
10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรื้อราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าของโครงการฯ อพยพออกไปจัดที่ทำกินอยู่นอกพื้นที่ และนำพื้นที่มาปลูกฟื้นฟูสภาพป่าตามโครงการต่อไป					
11. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยดักตะกอนที่ไหลมากับน้ำตามลำธารต่าง ๆ ในพื้นที่ได้มากขึ้น					
12. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยชะลอและลดการกัดเซาะพังทลายของดินในพื้นที่ได้มากขึ้น					
ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร					
13. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					
14. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					
15. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					

20. ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย (ต่อ)

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎร (ต่อ)					
16. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					
17. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					
18. การดำเนินโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สายที่ผ่านมา ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานของการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง					
ความคิดเห็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่					
19. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่เกิดประโยชน์แก่หมู่บ้านและประชาชน โดยทั่วไปเป็นอย่างมาก					
20. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย เป็นโครงการที่มีส่วนช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงเป็นอย่างมาก					
21. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีไม้ใช้สอยเพิ่มมากขึ้น					
22. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีสัตว์ป่ามาใช้เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น					

20. ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย (ต่อ)

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
<u>ความคิดเห็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ (ต่อ)</u>					
23. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีของป่าและพืชผักป่ามาใช้เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น					
24. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย ช่วยทำให้พื้นที่ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีพืชสมุนไพรมาใช้สอยเพิ่มมากขึ้น					
25. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถช่วยลดปัญหาการว่างงาน และช่วยลดปัญหาเสพติดลงได้ทางหนึ่ง					
26. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย สามารถทำให้ราษฎรในพื้นที่มีน้ำใช้สอยเพื่ออุปโภคและบริโภคมากขึ้น					
27. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีส่วนช่วยทำให้หมู่บ้านในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงได้รับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้น					
28. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย มีส่วนทำให้ราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง มีคุณภาพชีวิตและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นตามความรู้สึก หรือความต้องการของท่าน ตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้

21. ท่านคิดว่าโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีปัญหาอุปสรรคหรือส่งผลกระทบต่อราษฎรในพื้นที่ด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

22. ท่านมีความต้องการ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แควและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่น (ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา)

ตารางผนวกที่ 1 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการพัฒนา
 กลุ่มน้ำแม่แคมและแม่สาย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

NO	SCALE MEAN IF ITEM DELETED	SCALE VARIANCE IF ITEM DELETED	CORRECTED ITEM TOTAL CORRELATION	ALPHA IF ITEM DELETED
1	101.3333	40.5747	-0.4028	0.8194
2	99.5667	30.8747	0.5139	0.7425
3	101.8000	41.5448	-0.5273	0.8183
4	99.1000	32.2310	0.5915	0.7424
5	99.6000	32.0414	0.5186	0.7445
6	99.0000	36.0000	0.0000	0.7777
7	99.4333	35.0816	0.2261	0.7624
8	98.9333	30.6851	0.8704	0.7269
9	99.2667	33.1678	0.3140	0.7581
10	102.0000	39.4483	-0.4153	0.7986
11	98.8667	31.3609	0.8080	0.7324
12	98.9000	31.4034	0.7258	0.7346
13	99.5000	34.7414	0.2247	0.7625
14	99.4667	34.9471	0.2403	0.7617
15	99.5000	34.7414	0.2684	0.7605
16	99.5667	36.0471	0.0323	0.7711
17	99.2667	33.8575	0.5270	0.7511
18	99.5000	34.8103	0.1831	0.7651
19	99.0333	31.8264	0.7693	0.7359
20	98.9333	31.5816	0.8214	0.7335
21	99.0667	33.3747	0.5191	0.7491
22	99.4667	33.2920	0.4714	0.7501
23	98.9333	32.6851	0.6159	0.7438
24	98.9333	32.2023	0.7049	0.7393
25	98.6333	33.4816	0.4682	0.7509
26	99.3667	36.2402	0.0169	0.7701
27	99.3000	35.3897	0.2381	0.7623
28	99.2333	34.5989	0.6116	0.7544

ALPHA = 0.7662

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-สกุล	นายอธิติ ถาวร
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2509
สถานที่เกิด	ตำบลโนเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ประวัติการศึกษา	วทบ. (เทคโนโลยีการเกษตร) สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ (พ.ศ. 2539)
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานป่าไม้ ระดับ 5 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 อำเภอเมือง จังหวัดแพร่